

รายงานวิจัย

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต
ปีการศึกษา 2564

Characteristics of Graduates According to Thai Qualifications Framework
for Higher Education (TQF: HEd) and Special Characteristics, Bachelor of
Social Work Program, Academic Year 2021

ดร.ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย ประจำปีการศึกษา 2564

จากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

กรกฎาคม 2565

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยประจำปีการศึกษา 2564
จากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และ
คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2564

1. คุณลักษณะของบัณฑิต
2. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต
3. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
4. คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต
5. สังคมสงเคราะห์

พิมพ์ครั้งที่ 1 กรกฎาคม 2565

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

เลขที่ 18/18 ถนนเทพรัตน กม.18 ต.บางโฉลง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

โทร 02-713-8114, 02-312-6300

คำนำ

รายงานวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2564 จัดทำขึ้นเพื่อเสนอผลการศึกษาดิตตามภาวะการทำงานของบัณฑิตระดับปริญญาตรี สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิตในปีการศึกษา 2563 และคุณภาพของบัณฑิตที่ได้ จากการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งข้อมูลจากผลการวิจัยนี้จะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการประกัน คุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับคำแนะนำ ความช่วยเหลือจากบุคคลและหน่วยงานต่างๆจนสำเร็จลุล่วง ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยไปได้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ได้ ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย ขอขอบคุณอาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ บัณฑิตและผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ทาง โทรศัพท์ รวมทั้งให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านเป็น อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ดร.ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์

กรกฎาคม 2565

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2564 มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำ และการศึกษาต่อของบัณฑิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ บัณฑิตระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตในปีการศึกษา 2563 จำนวน 41 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 90.24 และผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต จำนวน 31 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 80.64 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต

กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 91.89) อายุ 23 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 51.35) มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมากที่สุด (ร้อยละ 32.43) ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-คำนวณ (ร้อยละ 37.84) เป็นผู้ที่สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก (ร้อยละ 91.89) เหตุผลที่สมัครเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ พบว่า มีความสนใจอยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์มากที่สุด (ร้อยละ 86.49) บัณฑิตส่วนใหญ่สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร 4 ปี (ร้อยละ 94.59) โดยมีเกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตรุ่นนี้ได้เกรดเฉลี่ยรวม () ของบัณฑิตทั้งหมดเท่ากับ 2.85

ในขณะที่ทำการสำรวจบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำ (ร้อยละ 83.78) บัณฑิตทั้งหมดไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 100.00) ด้านความต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 70.27) ส่วนบัณฑิตกลุ่มที่ต้องการศึกษาต่อ พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อปริญญาโท (ไม่ระบุสาขา) (ร้อยละ 36.36)

บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำภายใน 3 เดือนหลังสำเร็จการศึกษา (ร้อยละ 48.65) ด้านการเปลี่ยนงานภายในระยะเวลา 1 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรก (ร้อยละ 75.68)

บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 70.97) เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มากที่สุด (ร้อยละ 63.64) ที่ตั้งของหน่วยงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 45.16) รองลงมาคือ จังหวัดปริมณฑล (ร้อยละ 12.90) ส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 44.44) ได้รับเงินเดือน 14,001 – 15,000 บาท (ร้อยละ 54.84) และส่วนใหญ่ทำงานเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 80.65) เมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆกับงานที่ทำในปัจจุบัน (ร้อยละ 58.06) รองลงมาคือ พึงพอใจมาก (ร้อยละ 32.26) ส่วนเหตุผลที่บัณฑิตรู้สึกเฉยๆหรือไม่พอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า ค่าตอบแทนต่ำ (ร้อยละ 60.00) และบัณฑิตได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ในระดับมาก (ร้อยละ 67.74)

บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.18$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) โดยค่าเฉลี่ยคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.33$) (2) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.28$) (3) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.19$) (4) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.18$) (5) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.06$) และ(6) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.04$)

บัณฑิตประเมินคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) โดยคุณลักษณะย่อยทุกข้อได้รับการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.54$) มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.54$) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.46$) มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.46$) เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.46$) เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงาน

สังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 4.32$) และสามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.24$)

บัณฑิตได้ประเมินคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง ได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 62.16) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 27.03) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ร้อยละ 8.11) และด้านความรู้ (ร้อยละ 2.70) ตามลำดับ ส่วนคุณลักษณะที่ควรปรับปรุง คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 35.14) ด้านความรู้ (ร้อยละ 29.73) ด้านทักษะทางปัญญา (ร้อยละ 5.41) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ร้อยละ 2.70) และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ร้อยละ 2.70) ตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 88.00) ตำแหน่งงานเป็นผู้บริหารระดับกลาง/ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่าย (ร้อยละ 80.00) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 84.00) และมีระยะเวลาร่วมงานกับบัณฑิตมากกว่า 6-8 เดือน (ร้อยละ 52.00)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.47$) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.43$) และด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.23$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.18$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.11$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ

ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะพิเศษในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตที่ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ เรียงตามลำดับ ดังนี้ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.90$) มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.80$) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.68$) เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.64$) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.63$) และเป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 4.59$) ส่วนคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.00$)

นอกจากนี้ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตประเมินว่า บัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม มีคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (ร้อยละ 60.00) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 32.00) ส่วนคุณลักษณะที่ควรปรับปรุงมากที่สุด ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 48.00)

สารบัญ

	หน้า	
คำนำ	(ก)	
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(1)	
สารบัญ	(5)	
สารบัญตาราง	(8)	
สารบัญแผนภูมิ	(10)	
บทที่ 1	บทนำ	1
	1.1 หลักการและเหตุผล	1
	1.2 วัตถุประสงค์	3
	1.3 ขอบเขตการวิจัย	3
	1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร	3
	1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา	3
	1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
	1.5 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2	การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
	2.1 การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา	6
	2.1.1 วัตถุประสงค์การจัดการอุดมศึกษา	7
	2.1.2 หลักการของการจัดการอุดมศึกษา	7
	2.1.3 ปรัชญาการอุดมศึกษาไทย	10
	2.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	11
	2.2.1 ความเป็นมาของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	11
	2.2.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิของประเทศไทย	12
	2.3 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	19
	2.3.1 ปรัชญาของหลักสูตร	20
	2.3.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	20
	2.3.3 การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา	21
	2.3.4 โครงสร้างหลักสูตร	21
	2.3.5 มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต	22
	2.3.6 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	25
	2.4 วิชาชีพสังคมสงเคราะห์	26
	2.4.1 พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2556	27
	2.4.2 จรรยาบรรณของนักสังคมสงเคราะห์	33

	2.4.3 นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพในประเทศไทย	38
	2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
	2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	45
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	46
	3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	46
	3.1.1 ประชากร	46
	3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง	46
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
	3.2.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับบัณฑิต	46
	3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามชุดที่ 1	48
	3.2.3 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต	50
	3.2.4 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามชุดที่ 2	52
	3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
	3.4 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล	54
	3.5 การเสนอผลการวิจัย	55
บทที่ 4	ผลการศึกษา	56
	4.1 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	57
	4.1.1 ลักษณะทั่วไปของบัณฑิต	57
	4.1.2 ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต	62
	4.1.3 คุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ	74
	4.1.4 ข้อเสนอแนะ ต่อการจัดการเรียนการสอน	86
	4.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	87
	4.2.1 ลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต	87
	4.2.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	88
	4.2.3 ข้อเสนอแนะ	
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	103
	5.1 สรุปผลการวิจัย	103
	5.1.1 ภาวะการมีงานทำ การศึกษาต่อและคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	103
	5.1.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	105

5.2 อภิปรายผล	106
5.2.1 ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต	106
5.2.2 คุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ	109
5.3 ข้อเสนอแนะ	112
5.3.1 ข้อเสนอแนะต่อการนำผลการวิจัยไปใช้	112
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	112
บรรณานุกรม	114
ภาคผนวก	121

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1.1	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2536-2563 จำแนกตามปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา	25
ตารางที่ 1.2	จำนวนสมาชิกสามัญและผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2556 – 2565	39
ตารางที่ 4.1	แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	58
ตารางที่ 4.2	แสดงสถานภาพการทำงานของบัณฑิต	62
ตารางที่ 4.3	แสดงการศึกษาต่อ	63
ตารางที่ 4.4	แสดงระยะเวลาการได้งานทำและการเปลี่ยนงานของบัณฑิต	64
ตารางที่ 4.5	แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ	67
ตารางที่ 4.6	แสดงความพึงพอใจงานที่ทำในปัจจุบัน	72
ตารางที่ 4.7	แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	73
ตารางที่ 4.8	ผลการประเมินคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)	75
ตารางที่ 4.9	คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม	76
ตารางที่ 4.10	คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านความรู้	77
ตารางที่ 4.11	คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา	78
ตารางที่ 4.12	คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	79
ตารางที่ 4.13	คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	80
ตารางที่ 4.14	คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	81
ตารางที่ 4.15	ผลการประเมินคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต	82
ตารางที่ 4.16	คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งและสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต	83
ตารางที่ 4.17	จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	84
ตารางที่ 4.18	สิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต	85
ตารางที่ 4.19	ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ในที่ขณะของบัณฑิต	85
ตารางที่ 4.20	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในที่ขณะของบัณฑิต	86
ตารางที่ 4.21	ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนในที่ขณะของบัณฑิต	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.22	แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่ได้รับกลับคืน 87
ตารางที่ 4.23	แสดงลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง 88
ตารางที่ 4.24	ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต 90
ตารางที่ 4.25	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน 91 คุณธรรม จริยธรรม
ตารางที่ 4.26	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน 93 ความรู้
ตารางที่ 4.27	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะ 94 ทางปัญญา
ตารางที่ 4.28	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะ 95 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
ตารางที่ 4.29	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะ 97 การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ตารางที่ 4.30	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะ 98 การปฏิบัติทางวิชาชีพ
ตารางที่ 4.31	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะ 99 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
ตารางที่ 4.32	คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคม 100 สงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
ตารางที่ 4.33	จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในทัศนะของ 101 ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต
ตารางที่ 4.34	สิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต ในทัศนะของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต 101
ตารางที่ 4.35	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 102

สารบัญแผนภูมิ

		หน้า
แผนภูมิที่ 4.1	แสดงสถานภาพการทำงาน	62
แผนภูมิที่ 4.2	แสดงระยะเวลาได้งานทำครั้งแรก	65
แผนภูมิที่ 4.3	แสดงประเภทหน่วยงานที่บัณฑิตทำงาน	69
แผนภูมิที่ 4.4	แสดงหน่วยงานราชการที่บัณฑิตทำงาน	69
แผนภูมิที่ 4.5	แสดงที่ตั้งหน่วยงานที่บัณฑิตทำงาน	70
แผนภูมิที่ 4.6	แสดงที่ตั้งหน่วยงานในกรุงเทพฯและปริมณฑล	70
แผนภูมิที่ 4.7	แสดงตำแหน่งงานของบัณฑิต	71
แผนภูมิที่ 4.8	แสดงลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต	71
แผนภูมิที่ 4.9	แสดงความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน	72
แผนภูมิที่ 4.10	แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	73
แผนภูมิที่ 4.11	แสดงความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้	90

1.1 หลักการและเหตุผล

การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไปจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มาตรา 5 บัญญัติไว้ว่า การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ (1) พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้ (2) พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (3) ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศ ในการเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรม เพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล และการศึกษาตลอดชีวิต

ปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา เพื่อให้เกิดผลเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) โดยให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำข้อมูลรายละเอียดตามแนวทางของ มคอ. 3-7 ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถาบัน รวมทั้งให้แต่ละหลักสูตรกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิให้เหมาะสมกับบริบทและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต และสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชา โดยได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพียงแห่งเดียว ที่เปิดสอนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร

สามารถปฏิบัติงานให้ผู้ใช้บริการมีการพัฒนาศักยภาพ เข้าถึงและได้รับการคุ้มครองสิทธิสวัสดิการ ตามมาตรฐาน รวมทั้งทำงานร่วมกับสาขาวิชาชีพอื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ (คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม, 2560: 10)

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มีความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ด้านการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ ถึงพร้อมด้วยคุณธรรม 6 ประการ (ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ และกตัญญู) เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม และใส่ใจในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งมีบุคลิกภาพและมาตรฐานเป็นที่ต้องการของสังคมและวิชาชีพ ทั้งระดับประเทศและความต้องการระดับนานาชาติ (คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม, 2560: 8)

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 41 คน ได้ศึกษาในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560) โดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษาในห้องเรียน การศึกษาดูงาน และทักษะจากประสบการณ์การเรียนรู้จริงในการฝึกภาคปฏิบัติในหน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม ซึ่งมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560) หรือ มคอ.2 ระบุ ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คือ เป็นนักศึกษาที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม และเป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม, 2560: 56)

ดังนั้นเพื่อให้ได้ทราบถึงคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร และผลผลิตที่เกิดขึ้นคือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผลคุณภาพของบัณฑิต โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นผู้ประเมิน โดยเฉพาะผู้ใช้บัณฑิตในหน่วยงาน

องค์กรต่างๆและบัณฑิตที่เป็นผู้สำเร็จการศึกษา ข้อมูลดังกล่าวจะเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสังคมทั่วไป รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและหน่วยงานองค์กรต่างๆต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำ และการศึกษาต่อของบัณฑิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

1. บัณฑิตระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ในปีการศึกษา 2563 จากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม จำนวน 41 คน
2. ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างในหน่วยงานที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน จำนวน 31 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ทำการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ใน 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต โดยเก็บข้อมูลหลังจากบัณฑิตสำเร็จการศึกษาไปแล้ว 1 ปี

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลภาวะการมีทำงาน การศึกษาต่อ และคุณภาพของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
2. ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิต ซึ่งเป็นองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรและการประกันคุณภาพในระดับคณะวิชา

1.5 นิยามศัพท์

บัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตในปีการศึกษา 2563 จากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง สิ่งชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะประจำตัวของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง หมายถึง หัวหน้างานของบัณฑิต ในหน่วยงานหรือองค์กรที่บัณฑิตทำงานอยู่

มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษา คุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่กำหนดขึ้นตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ผูกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษ

คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หมายถึง คุณลักษณะที่หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิตคาดหวังเมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษา ได้แก่ มีความรู้และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม และเป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2564 ผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- 2.1 การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- 2.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
- 2.3 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต
- 2.4 วิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในรูปแบบมหาวิทยาลัยตามแบบสากล เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.2459 จนถึงปัจจุบันนับเป็นเวลา 106 ปี โดยมีวิวัฒนาการของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามาอย่างต่อเนื่อง แบ่งออกได้เป็น 4 ระยะ โดยในแต่ละช่วงเวลามีจุดเน้นการผลิตกำลังคนแตกต่างกันตามบริบทของการพัฒนาประเทศ ดังนี้ ระยะที่ 1 มีสถาบันอุดมศึกษาไม่กี่แห่ง เน้นการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนระดับสูงในภาครัฐให้เข้ารับราชการเป็นหลัก ระยะที่ 2 จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดต่างๆของประเทศ เป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาไปยังภูมิภาค ระยะที่ 3 การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อมวลชน มีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาระบบเปิดในรูปแบบของตลาดวิชา เพื่อรองรับความต้องการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เพิ่มขึ้น และปัจจุบันอยู่ในระยะที่ 4 เป็นช่วงการรองรับการขับเคลื่อนนโยบาย

Thailand 4.0 ใช้ศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาในฐานะแหล่งที่รวมองค์ความรู้ สร้างงานวิจัยและนวัตกรรม ทั้งนี้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาครอบคลุมการศึกษาตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปริญญาตรี โท และเอก หรือเทียบเท่า อยู่ภายในสังกัดหลายหน่วยงาน (สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา, 2561: 16) ข้อมูลในปีการศึกษา 2564 มีสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งสิ้น 155 แห่ง แบ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 83 แห่ง และเอกชน 72 แห่ง (ระบบเผยแพร่สารสนเทศอุดมศึกษา, 2565)

2.1.1 วัตถุประสงค์การจัดการอุดมศึกษา

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้ (มาตรา 5 พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562)

1. พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการ หรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถตอบสนองความต้องการของประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้
2. พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
3. ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศ ในการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล และการศึกษาตลอดชีวิต

2.1.2 หลักการของการจัดการอุดมศึกษา

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีหลักการในการจัดการอุดมศึกษา ประกอบด้วย 6 หลักการ ได้แก่ หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ หลักความเสมอภาค หลักธรรมาภิบาล และหลักการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (มาตรา 9 พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562)

2.1.2.1 หลักความรับผิดชอบต่อสังคม

หลักความรับผิดชอบต่อสังคม ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ดังนี้

มาตรา 11 สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคมและประเทศ

ชุมชนและสังคมมีสิทธิติดตามและตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มาตรา 12 สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่พัฒนาความรู้ให้ทันสมัย จัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อ ความต้องการกำลังคนของประเทศ จัดให้มีการวิจัย การสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม รวมทั้ง ให้บริการทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศโดยรวม และเผยแพร่ องค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในเรื่องต่างๆต่อสาธารณะ

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน คณาจารย์ และบุคลากรได้เข้าถึงและมี ส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคมชนบท และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อ ชุมชนและสังคม

มาตรา 13 สถาบันอุดมศึกษาพึงเป็นแบบอย่างให้แก่สังคมในการอนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

2.1.2.2 หลักเสรีภาพทางวิชาการ

หลักเสรีภาพทางวิชาการ ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ดังนี้

มาตรา 14 เสรีภาพทางวิชาการในการศึกษาวิจัย ในการเรียนการสอน และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา ย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หน้าที่ของปวงชนชาวไทย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็น ต่างของบุคคลอื่น

การปิดกั้น คุกคาม ครอบงำ หรือจำกัดการใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีกลไกที่เหมาะสมในการประกัน การให้ความช่วยเหลือ และ คุ้มครองแก่บุคคลผู้ใช้เสรีภาพตามมาตรานี้

2.1.2.3 หลักความเป็นอิสระ

หลักความเป็นอิสระ ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ดังนี้

มาตรา 15 สถาบันอุดมศึกษาต้องมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน โดยมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและขจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา

การควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาจะกระทำได้เพียงพอเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนหรือประเทศเป็นส่วนรวม และเท่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา 16 สภาวิชาชีพจะออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพ โดยมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวกายการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษามีได้

2.1.2.4 หลักความเสมอภาค

หลักความเสมอภาค ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ดังนี้

มาตรา 17 สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด

มาตรการที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรค ส่งเสริม หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับผู้อื่น ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 18 สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณหรือรายได้ตามสมควร เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

2.1.2.5 หลักธรรมาภิบาล

หลักสูตรมาภิบาล ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ดังนี้

มาตรา 19 สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักสูตรมาภิบาล

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มาตรา 20 สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาและ ผู้เรียน โดยมีกลไกส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ

มาตรา 21 นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล

ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการธรรมาภิบาลและ จริยธรรม และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลางและได้รับการยอมรับอย่าง กว้างขวาง เพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา 22 สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร สังคมและประเทศ โดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศต่อสาธารณะเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง

สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจที่ประกาศตามวรรคหนึ่ง

การกำหนดพันธกิจตามมาตรา นี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และปรับปรุงพันธกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศเป็นระยะ ทั้งนี้ ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

2.1.3 ปรัชญาการอุดมศึกษาไทย

เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นไปตามหลักการของการจัดการ อุดมศึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงออกประกาศ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง ปรัชญาการอุดมศึกษาไทยและระบบ อุดมศึกษาใหม่ด้านการสร้างบัณฑิตและพัฒนากำลังคน (ราชกิจจานุเบกษา 138 ตอนพิเศษ 144 ง หน้า 2 วันที่ 30 มิถุนายน 2564) ไว้ดังต่อไปนี้

การอุดมศึกษาไทย มุ่งสร้างบัณฑิตและพัฒนากำลังคนในทุกช่วงวัย (Lifelong Learning) ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีสมรรถนะ (Competency) ที่จำเป็น และรองรับสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Disruption) ทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้เป็นอย่างดี รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ของประเทศในระดับสากล และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน แต่ในขณะเดียวกันก็มีความรักและภูมิใจในสถาบัน วัฒนธรรมและประเพณีที่ดั่งงามของชาติ ทั้งนี้การสร้างบัณฑิตและพัฒนากำลังคนต้องทำร่วมกับภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชนอย่างใกล้ชิด

2.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.2.1 ความเป็นมาของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

การปฏิรูปการศึกษาที่เกิดขึ้นทั่วโลก เป็นผลมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสังคมโลกอย่างรวดเร็วในทุกๆด้านทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นำไปสู่แนวคิดการพัฒนาาระบบการศึกษาให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น นั่นคือ การพัฒนาระบบการศึกษาตั้งแต่การจัดการเรียนการสอนไปจนถึงการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในแต่ละระดับการศึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบการศึกษา และเชื่อมโยงกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา แนวคิดดังกล่าวขยายไปทั่วโลกทั้งในระดับชาติ ภูมิภาคและนานาชาติ โดยได้รับการส่งเสริมจากองค์กรระดับนานาชาติ เช่น องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) องค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) องค์กรความร่วมมือทางการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมระหว่างประเทศ (UNESCO) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการเชื่อมโยงระบบคุณวุฒิระดับต่างๆในระดับชาติไปสู่ระดับนานาชาติ การส่งเสริมการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมที่เชื่อมโยงกับทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อยุคสังคมปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนโยกย้ายประชากรทั้งเพื่อการศึกษา และการทำงานในต่างประเทศให้มีโอกาสได้พัฒนาความรู้และประสบการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 3)

นับตั้งแต่การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาของประเทศต่างๆในทวีปยุโรป ที่เมือง Bologna ประเทศอิตาลีในปีพ.ศ.2542 (ค.ศ.1999) จนเกิดข้อตกลง Bologna Process ประเทศต่างๆในทวีปยุโรปจึงปรับเปลี่ยนระบบการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ในแต่ละคุณวุฒิและขยายผลการดำเนินการไปตามประเทศต่างๆทั่วโลก (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 1)

จากการศึกษาตามกรอบระยะเวลาเริ่มต้นการพัฒนากรอบคุณวุฒิของประเทศต่างๆ แบ่งได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 4)

1. ระยะแรก เริ่มพัฒนาตั้งแต่ปีค.ศ.1990-1999 ได้แก่ ประเทศอังกฤษ สกอตแลนด์ เวลส์ ไอร์แลนด์เหนือ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และแอฟริกาใต้ กลุ่มสหภาพยุโรป (EU) กลุ่มประเทศเหล่านี้ได้มีการพัฒนากรอบคุณวุฒิ และประกาศใช้กรอบคุณวุฒิกลางของประเทศอย่างเป็นทางการ ตั้งแต่ปีค.ศ.2001 เป็นต้นมา

2. ระยะที่สอง เริ่มพัฒนาปีค.ศ.2000-2004 ได้แก่ สิงคโปร์ ไอร์แลนด์ ฮังการี มาเลเซีย ฝรั่งเศส เยอรมนี ลัตเวีย

3. ระยะที่สาม เริ่มพัฒนาในช่วงปีค.ศ.2005-ปัจจุบัน ได้แก่ ยูเครน โอลิเชีย เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย จอร์เจีย กรีซ นอร์เวย์ โรมานี รัสเซีย ลิทัวเนีย สเปน สวิสเซอร์แลนด์ ตุรกี ไทย เป็นต้น

2.2.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิของประเทศไทย

หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ส่งผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยในทุกๆระดับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ในขณะนั้น) เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา ได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HED) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการนำนโยบายเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา เพื่อเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกัน และเชื่อมั่นถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 1)

คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำเอกสาร เพื่ออธิบายถึงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และแนวทางการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยพอจะสรุปประเด็นสำคัญเรื่อง ความหมาย หลักการสำคัญ วัตถุประสงค์ โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้ดังต่อไปนี้ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 2-15)

2.2.2.1 ความหมายของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ในการเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงาน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้

2.2.2.2 หลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1) ยึดหลักความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยมุ่งให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้มั่นใจว่า บัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริง

2) มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต และสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังไว้ก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้บัณฑิตบรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้นั้นอย่างสอดคล้อง และส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

3) มุ่งที่จะประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆที่ได้ดำเนินการไว้แล้วเข้าด้วยกัน และเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งจะสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาของคุณวุฒิหรือปริญญาในระดับต่างๆ

4) มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาใดๆของประเทศไทย เป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

ระดับอุดมศึกษาจะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกชั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยมั่นใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจ เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไทย

2.2.2.3 วัตถุประสงค์ของการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1) เพื่อเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการนำไปเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

2) เพื่อกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจน โดยกำหนดมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในแต่ละคุณวุฒิ/ปริญญาของสาขา/สาขาวิชาต่างๆ และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชาได้ใช้เป็นหลัก และเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการวัดและการประเมินผลนักศึกษา

3) เพื่อเชื่อมโยงระดับต่างๆของคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบ เพื่อบุคคลจะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง และหลากหลายตามหลักการศึกษาตลอดชีวิต มีความชัดเจนและโปร่งใส สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานคุณวุฒิในระดับต่างๆกับนานาชาติได้

4) เพื่อช่วยให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษา และเป็นกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินของการประกันคุณภาพภายนอกเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอน

5) เพื่อเป็นกรอบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจ และความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่นๆทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับความหมายของคุณวุฒิ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆที่คาดว่าบัณฑิตจะพึงมี

6) เพื่อประโยชน์ในการเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในการย้ายโอนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา การลงทะเบียนข้ามสถาบัน และการรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

7) เพื่อให้มีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเองของแต่ละสาขา/สาขาวิชา

8) เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ (Deregulation) การดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็ง

2.2.2.4 โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1) ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications)

ระดับของคุณวุฒิแสดงถึงการเพิ่มขึ้นของระดับสติปัญญาที่ต้องการ และความซับซ้อนของการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากนี้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติยังกำหนดคุณลักษณะของนักศึกษาในระดับแรกเข้าหลังจากสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย เพราะเป็นพื้นฐานความรู้ ความสามารถที่สำคัญในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาเริ่มต้นที่ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี) และสิ้นสุดที่ระดับที่ 6 ปริญญาเอก ดังนี้

ระดับที่ 1	อนุปริญญา (3 ปี)
ระดับที่ 2	ปริญญาตรี
ระดับที่ 3	ประกาศนียบัตรบัณฑิต
ระดับที่ 4	ปริญญาโท
ระดับที่ 5	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
ระดับที่ 6	ปริญญาเอก

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์การเข้าศึกษาต่อของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับคะแนนเฉลี่ยสะสมหรือเงื่อนไขอื่น เพื่อให้มั่นใจว่าผู้สมัครเข้าศึกษาต่อ จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับที่สูงขึ้นและซับซ้อนยิ่งขึ้น

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ แบ่งสาขาวิชาเป็น 2 สาย ได้แก่ (1) สาขาวิชาการ เน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านศิลปศาสตร์หรือด้านวิทยาศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ เป็นหลัก ไม่ได้สัมพันธ์โดยตรงกับการประกอบอาชีพ และ (2) สาขาวิชาชีพซึ่งมุ่งเน้นการศึกษาในลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้และทักษะระดับสูงซึ่งจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ และนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ

การเรียนในสาขาวิชาการควรจะพัฒนาความสามารถที่สำคัญทั้งในการทำงาน และการดำรงชีพในชีวิตประจำวัน ส่วนหลักสูตรสาขาวิชาชีพควรเกี่ยวข้องกับความเข้าใจ การวิจัยและความรู้ทาง

ทฤษฎีในสาขา/สาขาวิชาและสาขา/สาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง และพัฒนาความสามารถในการคิดและการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ อย่างไรก็ตามหลักสูตรทั้งสองสายดังกล่าวมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน ซึ่งควรสะท้อนให้เห็นในรายละเอียดของเนื้อหาสาระสำคัญและในชื่อปริญญา ผู้สำเร็จการศึกษาในสายวิชาหนึ่งสามารถเปลี่ยนไปศึกษาต่อระดับสูงขึ้นในอีกสายวิชาหนึ่งได้ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาอาจจะกำหนดเงื่อนไขบางประการของการเข้าศึกษาได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้และทักษะที่จำเป็นเพียงพอสำหรับการศึกษาต่อในระดับอื่นๆ และบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรนั้นๆคาดหวัง

2) การเรียนรู้และมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษารอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี อย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

(1) **ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral)** หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

(2) **ด้านความรู้ (Knowledge)** หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

(3) **ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆในการคิด วิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

(4) **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)** หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง

(5) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)** หมายถึง

ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ
ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเดินร่า ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Domain of Learning) คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ที่ได้รับการพัฒนาระหว่างการศึกษา จากการเรียนรู้และการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ทั้งในและนอกหลักสูตร และแสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจและความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างเป็นที่เชื่อถือเมื่อเรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้ว

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ซึ่งมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น เป็นมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิ โดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะและความรู้จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่ง จะรวมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าด้วย

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้กับนักศึกษาทุกคน แม้ว่าบางสาขา/สาขาวิชานักศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาเป็นการเฉพาะ เช่น จรรยาบรรณของแพทย์ นักบัญชี และนักกฎหมาย เป็นต้น

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับสาขา/สาขาวิชาที่เรียน ซึ่งต้องระบุรายละเอียดของความรู้และทักษะของสาขา/สาขาวิชาที่เหมาะสมกับระดับคุณวุฒิไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร และรายละเอียดของรายวิชา

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านเหล่านี้

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิสถาบัน/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านนี้ แต่สำหรับนักศึกษาที่เรียนในสาขา/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้จะต้องเน้นให้มีความชำนาญมากกว่านักศึกษาสาขา/สาขาวิชาอื่นๆ เช่น นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จะต้องมีความชำนาญและทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้และด้านทักษะทางปัญญาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

3) มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับที่ 2 ปริญญาตรี อย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

(1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

(2) ด้านความรู้

มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนัก รู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติกฎระเบียบข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

(3) ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถศึกษาและทำความเข้าใจประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้า และเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลแปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

4) ลักษณะของหลักสูตรในระดับปริญญาตรี

จากมาตรฐานผลการเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรในระดับปริญญาตรี หลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องออกแบบมาเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาอย่างกว้างๆ เน้นให้รู้สึกในบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การพัฒนาและผลการวิจัยล่าสุด นักศึกษาควรตระหนักถึงความรู้และทฤษฎีในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ปริญญาตรีเป็นคุณวุฒิขั้นพื้นฐานสำหรับการเข้าสู่อาชีพในสาขาต่างๆที่ใช้ทักษะความชำนาญสูงและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นหลักสูตรจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติในวิชาชีพ และพื้นฐานความรู้ภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี และการวิจัยที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อด้วย

2.3 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีประวัติการพัฒนามาจากโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย โรงพยาบาลหัวเฉียว ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ได้มีการพัฒนามาเป็นลำดับ แบ่งเป็น 3 ยุค ดังนี้

- พ.ศ.2485 – 2524 โรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย โรงพยาบาลหัวเฉียว
- พ.ศ.2524 – 2534 จัดตั้งเป็นวิทยาลัยหัวเฉียว
- พ.ศ.2535 ถึงปัจจุบัน ก่อตั้งเป็นมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

คณะสังคมนาการศาสตร์และสวัสดิการสังคมนา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภายใต้ความอุปการะคณาของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ก่อกำเนิดขึ้นตามเจตนารมณ์ของมูลนิธิที่ต้องการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาด้านสังคมนาการศาสตร์ ซึ่งเป็นภารกิจหลักสำคัญประการหนึ่งของมูลนิธิฯ โดยได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้คณะสังคมนาการศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว (ชื่อในขณะนั้น) ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรสังคมนาการศาสตร์บัณฑิต เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2533 นับเป็นสถาบันแห่งที่สองของประเทศไทย ต่อจากคณะสังคมนาการศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาสังคมนาการศาสตร์แห่งแรก ที่เปิดดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสังคมนาการศาสตร์มาปี พ.ศ.2497 จนถึงปัจจุบัน

ต่อมาในปีพ.ศ.2535 ได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้เปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2535 ในพื้นที่ ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร พระราชทานนามว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” รับพระราชทานชื่อเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2535

หลักสูตรสังคมนาการศาสตร์บัณฑิต ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากทบวงมหาวิทยาลัย ในปีพ.ศ.2536 และในปีพ.ศ.2540 ได้เปลี่ยนชื่อจากคณะสังคมนาการศาสตร์เป็นคณะสังคมนาการศาสตร์และสวัสดิการสังคมนาจนถึงปัจจุบัน โดยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งแรกและเพียงแห่งเดียวในประเทศไทยที่เปิดสอนหลักสูตรสังคมนาการศาสตร์

2.3.1 ปรัชญาของหลักสูตร

ปัจจุบันคณะสังคมนาการศาสตร์และสวัสดิการสังคมนา จัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรสังคมนาการศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560) มีปรัชญาของหลักสูตรคือ “มุ่งให้บัณฑิตมีความรู้ ทักษะ ทศนคติอันดีงาม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมนาการศาสตร์ ที่ถึงพร้อมด้วยคุณธรรมเพื่อรับใช้สังคมนา”

2.3.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตนักสังคมนาการศาสตร์วิชาชีพที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร สามารถปฏิบัติงานให้ผู้ใช้บริการมีการพัฒนาศักยภาพ เข้าถึงและได้รับการคุ้มครองสิทธิสวัสดิการตามมาตรฐาน รวมทั้งทำงานร่วมกับสหวิชาชีพอื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.3 การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ตามที่ระบุไว้ใน มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) ได้แก่ เป็นนักศึกษาที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม และเป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.3.4 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 นักศึกษาจะต้องศึกษาและสอบผ่านรายวิชาตามหลักสูตร โดยมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 148 หน่วยกิต ดังนี้

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	148 หน่วยกิต
1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
วิชาบังคับ	23 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	2 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาภาษา	9 หน่วยกิต
วิชาเลือก	7 หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 112 หน่วยกิต
2.1) วิชาพื้นฐานวิชาชีพ	16 หน่วยกิต
2.2) วิชาชีพ	72 หน่วยกิต
2.2.1) วิชาบังคับภาคทฤษฎี	50 หน่วยกิต
2.2.2) วิชาบังคับภาคปฏิบัติ	22 หน่วยกิต
2.3) วิชาเฉพาะด้าน	24 หน่วยกิต
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

2.3.5 มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือบัณฑิต มีความสำคัญในสังคมปัจจุบันที่เป็นสังคมฐานความรู้ เนื่องจากบัณฑิตจะต้องใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพสร้างความมั่นคงให้แก่ตนเอง สังคมและประเทศชาติ และผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขา/สาขาวิชาหนึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ขั้นต่ำของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ เพื่อให้ความมั่นใจแก่สังคมได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีความรู้ความสามารถที่เพียงพอในการทำงานตามสาขา/สาขาวิชานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 26)

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบ ในฐานะพลเมืองและพลโลก มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา

คุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต จะเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ครอบคลุมผลลัพธ์การเรียนรู้ 6 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ด้านทักษะการปฏิบัติการทางวิชาชีพ ดังนี้ (คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม, 2560: 73-75)

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. มีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน
2. มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
4. แสดงออกถึงความมีวินัย กล้าหาญ ความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม
5. ปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนขจัดอคติในการปฏิบัติงาน กับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่างหลากหลาย
6. ยึดหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน

7. เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆขององค์กรและสังคม
8. มีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน

2. ด้านความรู้

1. มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และนโยบายสังคม

2. มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาท ในฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบสภาวะแวดล้อม

3. มีความรู้เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์ เพียงพอต่อการพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการให้แก่กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการทางสังคมสงเคราะห์

4. มีความรู้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม อันจะทำให้สามารถและกำหนดนโยบายแผนงาน และปฏิบัติงานให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเท่าทัน

5. สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ

3. ด้านทักษะทางปัญญา

1. ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
2. สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
3. มีทักษะในการคิดเชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม
4. สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ

5. สามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนาระบบบริการสังคมและขยายองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย
2. สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามโดยยึดหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่งานผู้ใช้บริการและสังคมเป็นสำคัญ
3. สามารถปรับตัวเข้าทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม

4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหา บนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม

5. มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา

6. ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ประสบอยู่

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้า ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน

2. มีวิจรณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน

3. สามารถสรุปประเด็นและสื่อสาร ทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม

4. สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์

5. สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา

6. มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคมหรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้

7. มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ใช้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลาย ด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

1. สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน

2. สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ

3. สามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการ ทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชนได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

4. สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม

ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตมีข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตจึงจัดให้ผู้เข้าบัณฑิตได้ประเมิน

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ข้างต้นในทุกปีการศึกษา ตลอดจนเก็บข้อมูลติดตาม ภาวะการทำงานของบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษาภายใน 1 ปี เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนา หลักสูตรต่อไป

2.3.6 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อมูลจากตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคม สงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต จำแนกตามปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา นับตั้งแต่เปิดดำเนินการหลักสูตร สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ในปีพ.ศ.2533 จนถึงปัจจุบัน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และ สวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,381 คน

ตารางที่ 1.1 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปี การศึกษา 2536-2563 จำแนกตามปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา

ปีที่สำเร็จการศึกษา	รุ่น	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา (คน)	วันพิธีประสาทปริญญาบัตร
2536	สส.บ. 1	48	วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2538
2537	สส.บ. 2	41	วันที่ 20 กรกฎาคม 2538
2538	สส.บ. 3	37	วันที่ 15 สิงหาคม 2539
2539	สส.บ. 4	34	วันที่ 30 มิถุนายน 2540
2540	สส.บ. 5	72	วันที่ 28 มิถุนายน 2541
2541	สส.บ. 6	98	วันที่ 27 มิถุนายน 2542
2542	สส.บ. 7	81	วันที่ 25 มิถุนายน 2543
2543	สส.บ. 8	71	วันที่ 24 มิถุนายน 2544
2544	สส.บ. 9	94	วันที่ 7 กรกฎาคม 2545
2545	สส.บ. 10	120	วันที่ 6 กรกฎาคม 2546
2546	สส.บ. 11	95	วันที่ 28 พฤศจิกายน 2547
2547	สส.บ. 12	125	วันที่ 20 พฤศจิกายน 2548
2548	สส.บ. 13	123	วันที่ 3 ธันวาคม 2549
2549	สส.บ. 14	122	วันที่ 2 ธันวาคม 2550
2550	สส.บ. 15	76	วันที่ 14 ธันวาคม 2551
2551	สส.บ. 16	54	วันที่ 13 ธันวาคม 2552
2552	สส.บ. 17	87	วันที่ 19 ธันวาคม 2553
2553	สส.บ. 18	63	วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2555
2554	สส.บ. 19	105	วันที่ 9 ธันวาคม 2555
2555	สส.บ. 20	87	วันที่ 8 ธันวาคม 2556

2556	สส.บ. 21	110	วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2558
2557	สส.บ. 22	101	วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2559
2558	สส.บ. 23	138	วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2560
2559	สส.บ. 24	133	วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2561
2560	สส.บ. 25	69	วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2562
2561	สส.บ. 26	87	วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2563
2562	สส.บ. 27	69	วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2565*
2563	สส.บ. 28	41	วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2565
	รวม	2,381	

ที่มา: 1. <https://gradeonline.hcu.ac.th/modules.php?name=ozaki6&file=print1&id=>

2. คู่มือฝึกซ้อมพิธีประสาทปริญญาบัตร ครั้งที่ 27 ประจำปีการศึกษา 2561 (คณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายบัณฑิตและฝึกซ้อม ประจำปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ).

3. คู่มือฝึกซ้อมพิธีประสาทปริญญาบัตร ครั้งที่ 28 และครั้งที่ 29 ประจำปีการศึกษา 2562 และประจำปีการศึกษา 2563 (คณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายบัณฑิตและฝึกซ้อม ประจำปีการศึกษา 2562 และ 2563 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ).

*จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงเลื่อนกำหนดการรับปริญญาในปี พ.ศ. 2565

2.4 วิชาชีพสังคมสงเคราะห์

สังคมสงเคราะห์เป็นวิชาชีพ (Professional social work) ที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปว่ามีเอกลักษณ์ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1. องค์ความรู้ (Body of knowledge) นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพได้รับการฝึกฝนและการศึกษาอบรมความรู้ทางทฤษฎีเพื่อเป็นกรอบพื้นฐานและหลักของการปฏิบัติงาน ทฤษฎีทางสังคมสงเคราะห์ประกอบด้วย 2 กลุ่มทฤษฎีได้แก่ กลุ่มทฤษฎีสำหรับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ (Theories for social work practice) เป็นกลุ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับคนและสังคม ซึ่งอาศัยความรู้จากศาสตร์สาขาต่างๆ ได้แก่ สังคมวิทยา จิตวิทยา มานุษยวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ นิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์ เป็นต้น และกลุ่มทฤษฎีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ (Theories of social work) เป็นกลุ่มองค์ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานรวมทั้งเทคนิควิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

2. ทักษะ (Skill) ทักษะทางสังคมสงเคราะห์ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากการศึกษาอบรมความรู้ การให้คำปรึกษาแนะนำ และการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นทักษะและความเชี่ยวชาญในงานที่ปฏิบัติ

3. ทักษะ (Attitude) การทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ต้องอาศัยทัศนคติและค่านิยมทางวิชาชีพ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ

4. การมอบหมายงาน (Job assignment) การทำงานสังคมสงเคราะห์ที่มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามสายงาน การมอบหมายงานให้ทำตามความถนัด ความเหมาะสมและความสามารถในงานประเภทนั้นๆ

5. สมาคมวิชาชีพ (Professional association) มีองค์กรสถาบันวิชาชีพซึ่งเป็นตัวแทนของสมาชิกผู้ประกอบอาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อทำหน้าที่ควบคุม ส่งเสริมผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ให้มีมาตรฐาน และพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

6. จรรยาบรรณ (Code of ethics) เป็นข้อกำหนดที่ตกลงร่วมกัน สำหรับให้ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์นำไปยึดถือไว้เป็นบรรทัดฐานในการทำงาน

2.4.1 พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2556

พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2556 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาในวันที่ 24 มกราคม 2556 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม 2556 ซึ่งเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนที่ 8 ก วันที่ 24 มกราคม 2556)

2.4.1.1 เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้

โดยที่ปัจจุบันการปฏิบัติหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นและครอบคลุมหลายด้าน ประกอบกับมีกฎหมายหลายฉบับได้กำหนดหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติงานซึ่งเกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน โดยเฉพาะผู้ประสบปัญหาในการดำรงชีวิตให้สามารถกระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข สมควรให้มีองค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในรูปของสภาวิชาชีพ เพื่อควบคุมมาตรฐานและจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้และมาตรฐานการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีคุณภาพและมาตรฐาน และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2.4.1.2 นิยามความหมาย ตามมาตรา 3 ของพระราชบัญญัตินี้

วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ หมายความว่า วิชาชีพที่ต้องใช้ความรู้และทักษะทางสังคม สงเคราะห์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน เพื่อให้กระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

วิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต หมายความว่า วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่ต้องขึ้นทะเบียน และได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพที่ต้องใช้ความรู้ และทักษะทางสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน เพื่อให้กระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับ ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตจากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ใบอนุญาต หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตของ สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.4.1.3 สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มีลักษณะเป็นองค์กรวิชาชีพที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้น โดยพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2556 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นองค์กรทำหน้าที่ ควบคุมมาตรฐาน จรรยาบรรณ ส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนให้ความ ช่วยเหลือหรือบริการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

คณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ประกอบด้วยกรรมการ 32 คน แบ่งออกเป็น

- 1) ผู้แทนหน่วยงานราชการที่กำหนด จำนวน 9 คน
- 2) ผู้แทนสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย จำนวน 1 คน
- 3) ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ที่จัดการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ระดับปริญญา เลือกกันเอง จำนวน 2 คน

4) ผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ เลือกกันเอง จำนวน 4 คน

5) สมาชิกสามัญ ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญด้วยกันเอง จำนวน 16 คน

คณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีอำนาจหน้าที่ในการบริหาร และดำเนินกิจการ สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนออก ข้อบังคับหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เช่น การเป็นสมาชิก การ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับ อนุญาต การออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต ประเภทใบอนุญาต จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

สมาชิกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (1) สมาชิกสามัญ (2) สมาชิกวิสามัญ (3) สมาชิกสมทบ (4) สมาชิกกิตติมศักดิ์

สมาชิกสามัญ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

1) อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์

2) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หรือปริญญาตรีใน สาขาวิชาอื่นที่สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับรองและผ่านการฝึกอบรม โดยมีประสบการณ์ในการ ทำงานเกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง การให้คำปรึกษา แนะนำ การส่งเสริมและการสนับสนุนเด็กเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ตามมาตรฐานที่สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์กำหนด

3) ไม่เป็นผู้ประพฤดิเสียหาย ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ แห่งวิชาชีพตามที่กำหนดในข้อบังคับ

4) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะ นำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามที่กำหนดในข้อบังคับ

5) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

6) ไม่เป็นโรคตามที่กำหนดในข้อบังคับ

สมาชิกสามัญ มีสิทธิและหน้าที่หลายประการ ที่สำคัญได้แก่ การดำเนินการขอขึ้นทะเบียน และขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต ขอหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตร แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตสาขาต่างๆ เป็นต้น

2.4.1.4 การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2556 ได้กำหนดลักษณะของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตไว้ในมาตรา 28 และห้ามผู้ใดประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต หรือกระทำได้วิธีใดๆที่แสดงให้เห็นให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิที่จะประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต โดยมิได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 20,000 บาท โดยมีข้อยกเว้นในกรณีดังต่อไปนี้

- 1) การช่วยเหลือประชาชนตามหน้าที่พลเมืองดี อันเป็นความรับผิดชอบต่อสังคม
- 2) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งทำการฝึกหัดหรือฝึกอบรมในความควบคุมของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ หรือสถาบันที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้จัดตั้งสถาบันทางสังคมสงเคราะห์ของรัฐ หรือสถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันทางสังคมสงเคราะห์อื่นภายใต้ความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต
- 3) บุคคลซึ่งหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรภาคเอกชนมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต
- 4) การประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตของที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ

นอกจากนี้สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ได้ออกประกาศสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เรื่อง มาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2564 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 144 ง วันที่ 30 มิถุนายน 2564) เพื่อให้มีมาตรฐานกลางของการจัดบริการสังคมสงเคราะห์ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้กับผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รวมถึงเป็นแนวทางในการดำรงตนของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เพื่อรักษาไว้ซึ่งเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพ

มาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ประกอบด้วย 6 มาตรฐาน 29 องค์ประกอบ โดยสรุปได้ดังนี้

1) มาตรฐานจรรยาบรรณ เป็นแนวทางการปฏิบัติงานโดยยึด “หลักจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์” มี 6 ประการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

องค์ประกอบที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้ใช้บริการ

องค์ประกอบที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น

องค์ประกอบที่ 5 จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด

องค์ประกอบที่ 6 จรรยาบรรณต่อสังคม

2) มาตรฐานความเป็นวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เป็นแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานความเป็นวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มี 6 ประการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สามารถปฏิบัติหน้าที่ในขอบเขตความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัย และประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ

องค์ประกอบที่ 2 สามารถปฏิบัติงานภายใต้องค์ความรู้ด้านกฎหมายวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 3 สามารถปฏิบัติงานในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพ ภายใต้การใช้ดุลพินิจทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 4 การทำหน้าที่เป็นตัวแทนของวิชาชีพทั้งทางด้านวิชาการ และการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบที่ 5 การทำหน้าที่ในเรื่องการขับเคลื่อนนโยบายทางสังคมที่ส่งผลต่อผู้ใช้บริการ

องค์ประกอบที่ 6 ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีเกิดภาวะวิกฤต

3) มาตรฐานองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นแนวทางการปฏิบัติที่มีเป้าหมายของการนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปฏิบัติงานภายใต้กรอบกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์

องค์ประกอบที่ 2 เข้าใจและตระหนักถึงความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

องค์ประกอบที่ 3 เข้าใจและตระหนักถึงบริบททางสากล และบริบทแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตประชาชน

องค์ประกอบที่ 4 เข้าใจและเชื่อมโยงแนวคิด ทฤษฎี องค์ความรู้ต่างๆ และสามารถประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

องค์ประกอบที่ 5 มีการนำความรู้ด้านการวิจัย และการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานและสร้างนวัตกรรมทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

องค์ประกอบที่ 6 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสาร และปฏิบัติงานได้หลากหลายรูปแบบ โดยคำนึงถึงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

4) มาตรฐานการสื่อสารทางวิชาชีพ เป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับการสื่อสารทางวิชาชีพ มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 2 รูปแบบการสื่อสารที่สร้างสรรค์ และส่งเสริมการปฏิบัติงานกับกลุ่มคนที่หลากหลาย

องค์ประกอบที่ 3 การสื่อสารเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีม

5) มาตรฐานการบันทึกข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ เป็นแนวทางการบันทึกข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การบันทึกการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์บนฐานความรู้ ค่านิยม จรรยาบรรณ และหลักการของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

องค์ประกอบที่ 2 การบันทึกการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน

องค์ประกอบที่ 3 การบันทึกการจัดบริการสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการพิเศษ

องค์ประกอบที่ 4 การบันทึกตามกำหนดเวลา

องค์ประกอบที่ 5 การใช้ประโยชน์จากบันทึกการปฏิบัติงาน

6) มาตรฐานการนิเทศงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพ เป็นแนวทางการนิเทศงานที่จะช่วยในการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิของผู้ใช้บริการ และเป็นการสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในการสร้างหลักประกัน ที่จะดำเนินการได้ตามมาตรฐานทางวิชาชีพและให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ผู้ให้การนิเทศงาน ผู้รับการนิเทศงาน เข้าใจความสำคัญ บทบาท ความมุ่งหมาย และหน้าที่ของการนิเทศงาน

องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนากระบวนการนิเทศงาน

องค์ประกอบที่ 3 สนับสนุนการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์

2.4.2 จรรยาบรรณของนักสังคมสงเคราะห์

สังคมสงเคราะห์เป็นวิชาชีพที่ทำงานกับมนุษย์ โดยเฉพาะการทำงานกับบุคคล กลุ่มและชุมชนที่ประสบปัญหาหรือได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ต่างๆ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อไม่ให้เกิดการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมอันอาจเป็นการละเมิดสิทธิศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น ดังนั้นนักสังคมสงเคราะห์จึงควรได้รับการฝึกฝนอบรมให้ตระหนักและยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพไว้เป็นหลักยึดถือประจำตัว

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ซึ่งเป็นองค์กรตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มีอำนาจหน้าที่ในการออกข้อบังคับว่าด้วย จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อเป็นกรอบระเบียบปฏิบัติให้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ใช้ยึดถือในการปฏิบัติงาน การดำรงไว้ซึ่งจริยธรรมหรือจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เป็นการสะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อวิชาชีพที่มีต่อประชาชนที่เป็นผู้รับบริการและต่อสังคมส่วนรวม

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ได้จัดทำข้อบังคับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2562 (ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 136 ตอนพิเศษ 67 ง วันที่ 19 มีนาคม 2562) มีผลใช้บังคับวันที่ 20 มีนาคม 2562 เป็นต้นไป

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตต้องปฏิบัติงานในวิชาชีพให้เป็นไปตามข้อบังคับ ต้องดำรงตนและปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ หมายถึง หลักความประพฤติปฏิบัติ ที่อยู่บนฐานของการเคารพสิทธิ ศักดิ์ศรี และความเป็นมนุษย์ เป็นหลักที่ได้รับการยอมรับ เป็นค่านิยมของวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ยึดถือปฏิบัติ อันนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน พัฒนาคุณภาพเชิงวิชาชีพ ตลอดจนรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และสถานะของวิชาชีพ

2.4.2.1 วัตถุประสงค์ของจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

(สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์, 2559: 2-15)

- 1) เพื่อเป็นกรอบทิศทางการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และเป็นแนวทางในการพิจารณาแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ
- 2) เพื่อเป็นมาตรฐานและหลักประกันคุณภาพในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ นำไปสู่ความเชื่อมั่นในระบบบริการ
- 3) เพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้ใช้บริการให้เข้าถึงสิทธิและบริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- 4) เพื่อกำหนดแบบแผนพฤติกรรมของผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.4.2.2 จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ แบ่งเป็น 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง
- 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- 3) จรรยาบรรณต่อผู้ใช้บริการ (บุคคล กลุ่ม ชุมชน)
- 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น
- 5) จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด
- 6) จรรยาบรรณต่อสังคม

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เสียสละ ตระหนักถึงการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และมีคุณธรรม ประพฤติตนอยู่ในกรอบวัฒนธรรมและบริบทที่เหมาะสม

1.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงประพฤติปฏิบัติตนในกรอบวัฒนธรรม และบริบทที่เหมาะสม ละเว้นความประพฤติที่จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อตนเองและวิชาชีพ

1.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

1.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ

2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดมั่นในหลักวิชาการทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รักษาเกียรติภูมิ และส่งเสริมวิชาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงปฏิบัติงานโดยยึดความถูกต้องตามหลักวิชาการด้านสังคมสงเคราะห์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงรักษาเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพ ไม่นำวิชาชีพไปแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และกระทำในลักษณะที่จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีความรู้ความสามารถในการจัดการความรู้ เพื่อยกระดับไปสู่งานวิชาการหรืองานวิจัย ที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการและความก้าวหน้าในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.4 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการสอนงาน การนิเทศงาน และการศึกษาสังคมสงเคราะห์

3. จรรยาบรรณต่อผู้ใช้บริการ (บุคคล กลุ่ม ชุมชน)

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดถือประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ โดยเคารพในสิทธิศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ความแตกต่างหลากหลาย สิทธิความเป็นส่วนตัว รักษาความลับของผู้ใช้บริการ ยึดหลักการมีส่วนร่วมและรักษาสัมพันธภาพทางวิชาชีพ รวมทั้งให้ความสำคัญต่อผู้ที่มีความต้องการเป็นพิเศษ และพิทักษ์คุ้มครอง และพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน

3.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเคารพในศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของปัจเจกบุคคล โดยปราศจากอคติทั้งปวง

3.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดหลักการทำงานเพื่อเสริมพลังอำนาจของผู้ใช้บริการ ให้เกิดความเข้มแข็ง เชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้พิทักษ์สิทธิของตนเอง กลุ่ม ชุมชน

3.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดหลักการทำงานอย่างมีส่วนร่วม เชื่อในศักยภาพ เคารพสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองของผู้ใช้บริการ โดยยึดถือประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ

3.4 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงรักษาความลับของผู้ใช้บริการ และไม่นำข้อมูลไปสื่อสาร หรือเผยแพร่ต่อสาธารณะ โดยไม่ได้รับการยินยอมจากผู้ใช้บริการและ/หรือผู้เกี่ยวข้อง เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ของผู้ใช้บริการ และการรักษาไว้ซึ่งสวัสดิภาพความปลอดภัยของชีวิต ซึ่งต้องกระทำอย่างระมัดระวัง

3.5 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงรักษาสัมพันธภาพทางวิชาชีพตลอดกระบวนการให้บริการกับผู้บริการ ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน

3.6 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงถือเป็นความรับผิดชอบในการพิทักษ์คุ้มครอง และพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล กลุ่ม และชุมชน

4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเคารพ ให้เกียรติ สนับสนุนความร่วมมือในการทำงาน เป็นเครือข่าย และร่วมขับเคลื่อนการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการและวิชาชีพ

4.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงให้เกียรติ เคารพในสิทธิ หน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ร่วมวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น

4.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนซึ่งกันและกัน ในการปฏิบัติภารกิจ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการ

4.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงให้ความสำคัญของการทำงานร่วมกับผู้ร่วมวิชาชีพเดียวกันและกับผู้ร่วมงานในสาขาวิชาชีพอื่นๆ ทั้งในและนอกหน่วยงาน

4.4 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงไม่ส่งเสริม ไม่เพิกเฉย หรือปกป้องการประพฤติผิดของผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น เพื่อผลประโยชน์แห่งตนหรือผู้กระทำการนั้นๆ

4.5 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเคารพในสิทธิการเป็นเจ้าของงานและผลงาน โดยไม่นำงานและผลงานของผู้อื่นไปแอบอ้างว่าเป็นของตน

5. จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงส่งเสริม รักษา และพัฒนาองค์กรเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้ให้บริการ และมีความรับผิดชอบต่อองค์กรที่สังกัด

5.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีส่วนร่วมในการส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาองค์กรให้ดำเนินนโยบาย/แนวทางปฏิบัติงานที่คำนึงถึงความเป็นธรรม ผลประโยชน์สูงสุดและการพิทักษ์สิทธิของผู้ให้บริการเป็นสำคัญ

5.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงใช้ทรัพยากรขององค์กรด้วยความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

5.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงส่งเสริม สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เป็นมิตร

5.4 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงตระหนักถึงการดำรงรักษาไว้ซึ่งเกียรติภูมิขององค์กร

6. จรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่จะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

6.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเข้าใจสถานการณ์ ปัญหาและความต้องการทางสังคม และมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการป้องกัน แก้ไข หรือขับเคลื่อนทางสังคม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในเชิงระบบ นโยบาย มาตรการ และกลไกต่างๆ

6.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีส่วนร่วมในการสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ความเป็นธรรมทางสังคม และสันติสุขของสังคม

6.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยอมรับและเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้

2.4.2.3 การควบคุมจรรยาบรรณผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ต้องดำรงตน และปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เมื่อมีผู้กล่าวหาหรือปรากฏต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ประพฤติผิดจรรยาบรรณ คณะกรรมการจรรยาบรรณต้องดำเนินการสอบสวนพิจารณาโดยเร็ว หากมีมติว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณ ให้มีคำสั่งลงโทษตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด

ไว้ในมาตรา 34 แต่ถ้ามีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รับพฤติผิดจรรยาบรรณ ให้สั่งยกคำกล่าวหาขึ้น ทั้งนี้ ผู้ซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณมีคำสั่งลงโทษ หรือผู้กล่าวหา อาจอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ คณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ได้ภายใน 30 วันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง เมื่อ คณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีคำวินิจฉัยอย่างไร ให้ทำเป็นคำสั่งสภาวิชาชีพสังคม สงเคราะห์และให้เป็นที่สุด

บทลงโทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ตามมาตรา 34 มีดังนี้

- 1) ตักเตือนเป็นหนังสือ
- 2) ภาคทัณฑ์
- 3) พักใช้ใบอนุญาต โดยกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกิน 2 ปี
- 4) เพิกถอนใบอนุญาต

ห้ามผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต หรือแสดงด้วยวิธีใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิ ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต ผู้ที่ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต อาจขอรับ ใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้น 3 ปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำ ขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตในครั้งต่อไปได้อีก ต่อเมื่อสิ้นระยะเวลา 1 ปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต

2.4.3 นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพในประเทศไทย

ข้อมูลนักสังคมสงเคราะห์ที่เป็นสมาชิกสามัญของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ในปีพ.ศ.2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,043 คน เป็นนักสังคมสงเคราะห์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ จำนวน 3,061 คน (ตารางที่ 1.2)

ตารางที่ 1.2 จำนวนสมาชิกสามัญและผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

พ.ศ.2556 – 2565

ข้อมูลสมาชิก	ปี พ.ศ.						
	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2565*
สมาชิกสามัญ	931	1,330	1,698	2,175	2,808	2,907	4,043
สมาชิกสามัญที่ได้ ใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพ	684	724	940	1,096	2,035	2,125	3,061

ที่มา: สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และคณะ, 2561. หน้า 20. (ข้อมูล ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2561)

* ฝ่ายทะเบียนและสมาชิก สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์. (ข้อมูลเดือน กรกฎาคม 2565)

2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมศักดิ์ นัคลาจารย์ (2556: 50-54) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 พบว่า ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของตนเอง โดยรวมเห็นว่ามีเหมาะสมมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) ข้อเสนอแนะของบัณฑิตต่อการจัดการเรียนการสอน คือ ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน เนื่องจากนักศึกษาขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ

ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเห็นว่า บัณฑิตมีความสามารถเป็นที่น่าพึงพอใจมาก (ร้อยละ 4.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.53) ด้านความรู้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.99) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.32) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.95) ผลการศึกษาค้นคว้านี้ชี้ให้เห็นว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2555 เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ แต่ยังมีจุดอ่อนบางประการที่ต้องพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป โดยเฉพาะด้านเทคนิค/ทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ การคิดวิเคราะห์ การเชื่อมโยง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์ และการใช้ภาษาอังกฤษ

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2557: 73-77) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2557 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำ (ร้อยละ 88.5) มีระยะเวลาในการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 45.8) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 50.6) ที่ตั้งของหน่วยงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 63.5) ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์/ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 49.4) มีความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบันมาก (ร้อยละ 64.7) และบัณฑิตได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มาก (ร้อยละ 38.8)

การประเมินของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education: TQF) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.01$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตในแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$) 2) ด้านความรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) 3) ด้านทักษะทางปัญญา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) ส่วนคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 55.31) และคุณลักษณะที่ควรปรับปรุง คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 29.78)

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2558: 84-94) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2558 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำ (ร้อยละ 88.6) ระยะเวลาในการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 52.0) ในระยะเวลา 1 ปีไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรก (ร้อยละ 63.5) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 60.0) ที่ตั้งของหน่วยงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 77.6) ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์/ผู้ช่วยนักสังคม

สงเคราะห์ (ร้อยละ 50.6) มีความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบันมาก (ร้อยละ 64.7) และบัณฑิตได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มาก (ร้อยละ 48.2)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education: TQF) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.85$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตในแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) 2) ด้านความรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) 3) ด้านทักษะทางปัญญา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ส่วนคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 63.50) และคุณลักษณะที่ควรปรับปรุง คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 50.00)

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2559: 91-94) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2559 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว (ร้อยละ 81.2) ได้งานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 41.4) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 57.4) ทำงานที่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 56.5) มีความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบันมาก (ร้อยละ 56.5)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.84$) โดยด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.02$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.78$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.75$)

ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.65$) เรียงตามลำดับ โดยที่ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.60$) ได้รับการประเมินต่ำสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ ส่วนคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ส่วนที่เป็นจุดอ่อนหรือข้อควรต้องปรับปรุงของบัณฑิตคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รายงานสถานการณ์การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ภาพรวมทั้งประเทศ ของปีการศึกษา 2560 แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ได้งานทำแล้ว ร้อยละ 65.41 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 31.15 ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 1.17 และกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 2.28 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561)

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2561: 91-94) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2560 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว (ร้อยละ 81.3) ได้งานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 37.5) ส่วนใหญ่ทำงานในบริษัทเอกชน (ร้อยละ 42.3) รองลงมาคือหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 35.6) และธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว (ร้อยละ 13.5) บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานไม่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 59.6) ส่วนความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า บัณฑิตที่มีความพึงพอใจมาก (ร้อยละ 50.0) ใกล้เคียงกับบัณฑิตที่ตอบว่า รู้สึกเฉยๆกับงานที่ทำในปัจจุบัน (ร้อยละ 49.0)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.95$) โดยด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ รองลงมาคือ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.21$) โดยที่ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.63$) ได้รับการประเมินต่ำสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ ส่วนคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 53.8) ส่วนที่เป็นจุดอ่อนหรือข้อควรต้องปรับปรุงของ

บัณฑิตคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 50.0)

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2562: 49-55, 75) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2561 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว (ร้อยละ 80.3) ได้งานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 42.2) ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรกมาแล้ว (ร้อยละ 63.6) ส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 62.3) รองลงมาคือ บริษัทเอกชน (ร้อยละ 20.7) และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) (ร้อยละ 11.3) บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 69.8) ด้านความพึงพอใจงานในปัจจุบัน พบว่า มีสัดส่วนเท่ากันระหว่างบัณฑิตที่มีความพึงพอใจมาก (ร้อยละ 49.1) และบัณฑิตที่รู้สึกเฉยๆกับงานที่ทำในปัจจุบัน (ร้อยละ 49.1)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.83$) โดยด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.22$) ส่วนด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.54$) ได้รับการประเมินต่ำสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2563: 91-94) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2562 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว (ร้อยละ 81.48) ได้งานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 44.44) ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรกมาแล้ว (ร้อยละ 69.14) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 40.91) เท่ากับทำงานในบริษัทเอกชน (ร้อยละ 40.91) บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 53.45) ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจงานที่ทำในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 51.52)

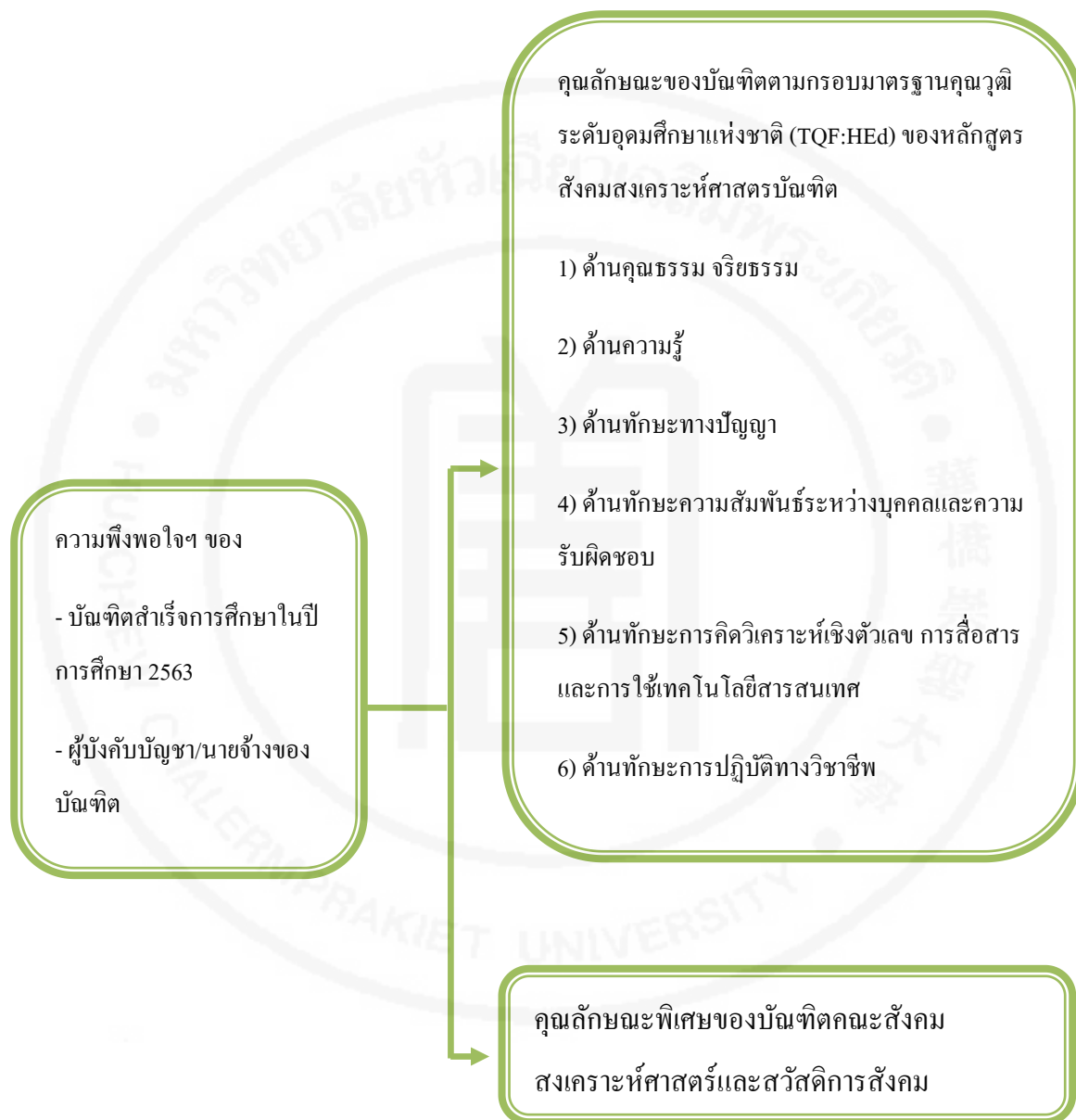
ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.95$) โดยด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมาก

ที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.16$) ส่วนด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.61$) ได้รับการประเมินต่ำสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รายงานสถานภาพ การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาภาพรวมทั้งประเทศ ปีการศึกษา 2564 แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตที่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ได้งานทำแล้ว ร้อยละ 63.03 ยังไม่ได้ทำงาน และไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 30.77 ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 0.95 และกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 5.26 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2565)

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

3.1.1 ประชากร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) บัณฑิตระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 41 คน

2) ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต จำนวน 31 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1) กลุ่มตัวอย่างบัณฑิต ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 90.24 ของบัณฑิตทั้งหมด

2) กลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 80.64 ของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตทั้งหมด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีเนื้อหาครอบคลุมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) โดยมีแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ชุด ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับบัณฑิต

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บัณฑิตที่จบการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ประเมินการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการทำงานของบัณฑิต (สำหรับผู้ที่มิ้งานทำ)

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และ 7) คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต จำนวนทั้งหมด 42 ข้อ

โดยข้อความที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert's scale มีค่าคะแนนตั้งแต่ 1 คะแนน ถึง 5 คะแนน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

วิธีการแปลผลการประเมินระดับความพึงพอใจของแบบสอบถามในส่วนนี้ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ตามเกณฑ์ช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	พึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย

1. ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

1.1 คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

1.2 คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

2. ข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ เพื่อให้บัณฑิตแสดงความคิดเห็นในเรื่อง จุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุงของบัณฑิต ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามชุดที่ 1

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามชุดที่ 1 ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อว่าวัดได้ตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์การวิจัยเพียงใด โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินข้อคำถามแต่ละข้อ ตามเกณฑ์ ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

หลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและประเมินเสร็จแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การวิจัย ด้วยวิธีการคำนวณหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences; IBM SPSS Statistics 26) คำนวณจากสูตร ต่อไปนี้

$$IOC = \Sigma R / N$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินค่า IOC มีดังนี้

ค่า IOC มีค่า 0.5 – 1.00 คำถามข้อนั้นใช้ได้ วัดได้ตรงตามเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์

ค่า IOC มีค่าต่ำกว่า 0.5 คำถามข้อนั้นใช้วัดไม่ได้

ผลการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ในตอนต้นที่ 3 ของแบบสอบถามชุดที่ 1 ทุกข้อมีค่า IOC = 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมใช้ได้ทุกข้อ หลังจากตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขข้อความและภาษา (Wording) ให้มีความเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์

อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences; IBM SPSS Statistics 26) ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาชเป็นวิธีการคำนวณค่าความสอดคล้องภายใน ที่มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0 – 1 ยิ่งมีค่าใกล้ 1 มากเท่าใดค่าความสอดคล้องภายในจะยิ่งสูงขึ้น นั่นคือมีค่าความเชื่อมั่นสูง ซึ่งเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) ตามที่ George and Mallery (2003, อ้างใน Gliem and Gliem ,2003: 87) ได้เสนอเกณฑ์การยอมรับไว้ ดังนี้

$\alpha \geq 0.9$	= ดีเยี่ยม
$0.8 \leq \alpha < 0.9$	= ดี
$0.7 \leq \alpha < 0.8$	= ยอมรับได้
$0.6 \leq \alpha < 0.7$	= น่าสงสัย
$0.5 \leq \alpha < 0.6$	= ต่ำ
$\alpha < 0.5$	= ยอมรับไม่ได้

เมื่อทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.86 ซึ่งมีค่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือได้

3.2.3 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เก็บข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ และความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แบบสอบถามชุดนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต จำแนกตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ 6 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร

และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และ(7) คุณลักษณะพิเศษ
ของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม จำนวนรวมทั้งหมด 42 ข้อ

ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามรูปแบบ
ของ Likert's scale มีค่าคะแนนตั้งแต่ 1 คะแนน ถึง 5 คะแนน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

วิธีการแปลผลการประเมินระดับความพึงพอใจของแบบสอบถามในส่วนนี้ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
ตามเกณฑ์ช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	พึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย

1. ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

1.1 คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

7. ไม่มี

1.2 คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2. ด้านความรู้

3. ด้านทักษะทางปัญญา

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

7. ไม่มี

2. ข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ เพื่อให้แสดงความคิดเห็นในเรื่อง จุดเด่น/จุดแข็งของ บัณฑิต จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุงของบัณฑิต คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการ ปฏิบัติงานในหน่วยงาน และข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.2.4 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามชุดที่ 2

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามชุดที่ 2 ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อว่าวัดได้ตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์การวิจัยเพียงใด โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินข้อคำถามแต่ละข้อ ตามเกณฑ์ ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

หลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและประเมินเสร็จแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การวิจัย ด้วยวิธีการคำนวณหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences; IBM SPSS Statistics 26) คำนวณจากสูตร ต่อไปนี้

$$IOC = \Sigma R / N$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินค่า IOC มีดังนี้

ค่า IOC มีค่า 0.5 – 1.00 คำถามข้อนั้นใช้ได้ วัดได้ตรงตามเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์

ค่า IOC มีค่าต่ำกว่า 0.5 คำถามข้อนั้นใช้วัดไม่ได้

ผลการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ในตอนที่ 3 ของแบบสอบถามชุดที่ 2 ทุกข้อมีค่า IOC = 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมใช้ได้ทุกข้อ หลังจากตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขข้อความและภาษา (Wording) ให้มีความเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ภาคสนามที่ควบคุมดูแลการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences; IBM SPSS Statistics 26) ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาชเป็นวิธีการคำนวณค่าความสอดคล้องภายในที่มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0 – 1 ยิ่งมีค่าใกล้ 1 มากเท่าใดค่าความสอดคล้องภายใน

จะยิ่งสูงขึ้น นั่นคือมีค่าความเชื่อมั่นสูง ซึ่งเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) ตามที่ George and Mallery (2003, อ้างใน Gliem and Gliem ,2003:87) ได้เสนอเกณฑ์การยอมรับไว้ ดังนี้

$\alpha \geq 0.9$	= ดีเยี่ยม
$0.8 \leq \alpha < 0.9$	= ดี
$0.7 \leq \alpha < 0.8$	= ยอมรับได้
$0.6 \leq \alpha < 0.7$	= น่าสงสัย
$0.5 \leq \alpha < 0.6$	= ต่ำ
$\alpha < 0.5$	= ยอมรับไม่ได้

เมื่อทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.84 ซึ่งมีค่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือได้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันซ้อมย่อยพิธีรับปริญญาบัตร วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2565 โดยให้บัณฑิตตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และติดต่อส่งให้บัณฑิตที่ไม่มาเข้ารับปริญญาทางแอปพลิเคชันไลน์ และฝากแบบสอบถามไปให้ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต โดยให้ส่งกลับคืนมาทางไปรษณีย์ รวมทั้งการติดตามทางโทรศัพท์และแอปพลิเคชันไลน์

3.4 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences; IBM SPSS Statistics 26) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

2. การวิเคราะห์คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5 การเสนอผลการวิจัย

นำเสนอข้อมูลและผลการวิจัยในรูปแบบการบรรยายประกอบตารางและแผนภูมิ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การเสนอผลการศึกษาของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

4.1 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

4.1.1 ลักษณะทั่วไปของบัณฑิต

4.1.2 ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต

4.1.3 คุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ 6 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และ(7) คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

4.1.4 ข้อเสนอแนะ ต่อการจัดการเรียนการสอน

4.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

4.2.1 ลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

4.2.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ 6 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และ(7) ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

4.2.3 ข้อเสนอแนะ

4.1 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

4.1.1 ลักษณะทั่วไปของบัณฑิต

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ในปีการศึกษา 2563 มีลักษณะทั่วไปดังต่อไปนี้

เพศ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 91.89 และเพศชาย ร้อยละ 8.11

อายุ พบว่า บัณฑิตอายุ 23 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 51.35) รองลงมาคือ อายุ 24 ปี (ร้อยละ 29.73) อายุ 22 ปี (ร้อยละ 8.11) อายุ 25 ปี (ร้อยละ 8.11) และอายุ 27 ปี (ร้อยละ 2.70) ตามลำดับ

ภูมิลำเนาของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลมากที่สุด (ร้อยละ 32.43) รองลงมาคือ ภาคใต้ (ร้อยละ 21.62) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 13.51) ภาคกลาง (ร้อยละ 13.51) ภาคตะวันออก (ร้อยละ 13.51) ภาคเหนือ (ร้อยละ 2.70) และภาคตะวันตก (ร้อยละ 2.70) ตามลำดับ

จังหวัดภูมิลำเนา พบว่า บัณฑิตมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด (ร้อยละ 18.92) รองลงมาคือ สมุทรปราการ (ร้อยละ 13.51) และจังหวัดอื่นๆ เช่น นครศรีธรรมราช (ร้อยละ 5.41) นราธิวาส (ร้อยละ 5.41) ขอนแก่น (ร้อยละ 5.41) ระยอง (ร้อยละ 5.41) เพชรบุรี (ร้อยละ 5.41) เป็นต้น

วุฒิการศึกษาที่ใช้ในการสมัครเข้าเรียน พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-คำนวณ (ร้อยละ 37.84) รองลงมาคือ มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทย์-คณิต (ร้อยละ 27.03) มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 18.92) และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายอื่นๆ เช่น มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-ภาษาจีน (ร้อยละ 2.70) มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายทั่วไป (ร้อยละ 2.70) เป็นต้น

การสมัครเข้าเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก (ร้อยละ 91.89) ย้ายจากคณะอื่น (ร้อยละ 5.41) และย้ายมาจากมหาวิทยาลัยอื่น (ร้อยละ 2.70)

เหตุผลที่สมัครเข้าเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีความสนใจอยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 86.49) เรียนจบแล้วมีงานทำ (ร้อยละ 8.11) ชื่อเสียงของคณะฯ (ร้อยละ 2.70) และต้องการเรียนจบปริญญาตรี (ร้อยละ 2.70)

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร 4 ปี (ร้อยละ 94.59) ระยะเวลา 5 ปี (ร้อยละ 2.70) และระยะเวลา 6 ปี (ร้อยละ 2.70)

เกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อจบการศึกษา (Cumulative Grade Point Average: C.G.P.A.) พบว่า ผลการเรียนตลอดหลักสูตรของบัณฑิต โดยพิจารณาจากเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร บัณฑิตรุ่นนี้ ได้เกรดเฉลี่ยรวม (\bar{X}) ของบัณฑิตทั้งหมดเท่ากับ 2.85

ตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	3	8.11
หญิง	34	91.89
รวม	37	100.00
2. อายุ (ปี)		
22 ปี	3	8.11
23 ปี	19	51.35
24 ปี	11	29.73
25 ปี	3	8.11
27 ปี	1	2.70
รวม	37	100.00
3. ภูมิลำเนา		
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	12	32.43
ภาคเหนือ	1	2.70
ภาคกลาง	5	13.51
ภาคใต้	8	21.62
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5	13.51
ภาคตะวันออก	5	13.51
ภาคตะวันตก	1	2.70
รวม	37	100.00

ตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. จังหวัดภูมิลำเนา		
<u>กรุงเทพฯ และปริมณฑล</u>		
กรุงเทพฯ	7	18.92
สมุทรปราการ	5	13.51
<u>ภาคเหนือ</u>		
น่าน	1	2.70
<u>ภาคกลาง</u>		
ลพบุรี	1	2.70
พิษณุโลก	1	2.70
สุพรรณบุรี	1	2.70
<u>ภาคใต้</u>		
นครศรีธรรมราช	2	5.41
สงขลา	1	2.70
พัทลุง	1	2.70
นราธิวาส	2	5.41
ชุมพร	1	2.70
กระบี่	1	2.70
<u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u>		
มุกดาหาร	1	2.70
บึงกาฬ	1	2.70
ขอนแก่น	2	5.41
หนองคาย	1	2.70
<u>ภาคตะวันออก</u>		
ชลบุรี	1	2.70
จันทบุรี	1	2.70
ปราจีนบุรี	1	2.70
ระยอง	2	5.41
<u>ภาคตะวันตก</u>		
เพชรบุรี	2	5.41
ประจวบคีรีขันธ์	1	2.70
รวม	37	100.00

ตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ระดับการศึกษาก่อนเข้าศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ		
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทย์-คณิต	10	27.03
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-คำนวณ	14	37.84
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-ภาษาอังกฤษ	7	18.92
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายอังกฤษ-สังคม-ไทย	1	2.70
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายทั่วไป	1	2.70
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-ภาษาจีน	1	2.70
มัธยมศึกษาปีที่ 6 English program	1	2.70
มัธยมศึกษาปีที่ 6 กศน.	1	2.70
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	1	2.70
รวม	37	100.00
6. การเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ		
สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก	34	91.89
ย้ายมาจากมหาวิทยาลัยอื่น	1	2.70
ย้ายคณะมาจากคณะอื่น (ย้ายภายในมหาวิทยาลัย)	2	5.41
รวม	37	100.00
7. เหตุผลที่สมัครเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ		
มีความสนใจ อยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์	32	86.49
เรียนจบแล้วมีงานทำ	3	8.11
ชื่อเสียงของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ	1	2.70
ต้องการเรียนจบปริญญาตรีสาขาใดก็ได้	1	2.70
รวม	37	100.00
8. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา (ปี)		
4 ปี	35	94.59
5 ปี	1	2.70
6 ปี	1	2.70
รวม	37	100.00

ตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ต่อ)

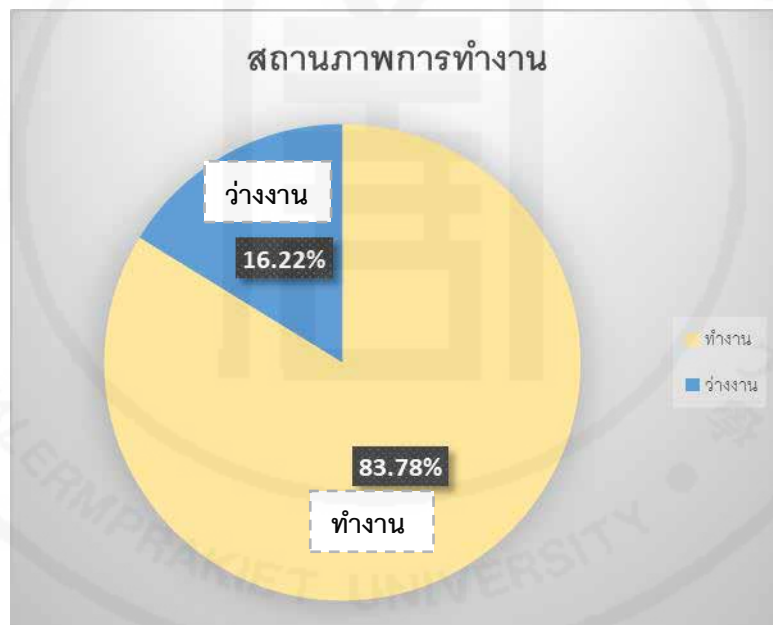
ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9. เกรดเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average: C.G.P.A.)		
เกรดเฉลี่ย 2.06	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 2.13	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 2.25	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 2.29	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 2.36	2	5.41
เกรดเฉลี่ย 2.45	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 2.47	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 2.48	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 2.55	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 2.60	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 2.64	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 2.65	2	5.41
เกรดเฉลี่ย 2.69	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 2.70	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 2.72	2	5.41
เกรดเฉลี่ย 2.90	2	5.41
เกรดเฉลี่ย 2.92	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 3.00	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 3.06	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 3.09	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 3.13	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 3.17	2	5.41
เกรดเฉลี่ย 3.18	2	5.41
เกรดเฉลี่ย 3.19	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 3.24	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 3.36	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 3.38	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 3.41	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 3.45	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 3.57	1	2.70
เกรดเฉลี่ย 3.72	1	2.70
รวม	37	100.00
เกรดเฉลี่ยรวม (\bar{X}) = 2.85		

4.1.2 ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต

กลุ่มตัวอย่างบัณฑิต จำนวนรวมทั้งสิ้น 37 คน ในวันทำการสำรวจเป็นผู้ที่มีงานทำ จำนวน 31 คน (ร้อยละ 83.78) ไม่ได้ทำงาน จำนวน 6 คน (ร้อยละ 16.22) (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 แสดงสถานภาพการทำงานของบัณฑิต

สถานภาพการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำงาน	31	83.78
ไม่ได้ทำงาน	6	16.22
รวม	37	100.00

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงสถานภาพการทำงาน

จากตารางที่ 4.3 แสดงการศึกษาต่อของบัณฑิตภายหลังจากสำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตทั้งหมดไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 100.00

ด้านความต้องการศึกษาต่อ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 70.27) มีเพียงร้อยละ 29.73 ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

บัณฑิตกลุ่มที่ต้องการศึกษาต่อ พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อปริญญาโท (ไม่ระบุสาขา) (ร้อยละ 36.36) ปริญญาโทด้านสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 18.18) ปริญญาโทด้านบริหารธุรกิจ (ร้อยละ 18.18) ปริญญาโทด้านจิตวิทยา (ร้อยละ 9.09) ปริญญาโทด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษา (ร้อยละ 9.09) และต้องการศึกษาต่อด้านนิติศาสตร์ (ร้อยละ 9.09)

ตารางที่ 4.3 แสดงการศึกษาต่อ

การศึกษาต่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การศึกษาต่อ		
ไม่ได้ศึกษาต่อ	37	100.00
กำลังศึกษาต่อ	-	-
รวม	37	100.00
2. ความต้องการศึกษาต่อ		
ไม่ต้องการศึกษาต่อ	26	70.27
ต้องการศึกษาต่อ	11	29.73
รวม	37	100.0
3. หลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ		
ปริญญาโท จิตวิทยา	1	9.09
ปริญญาโท จิตวิทยาการให้คำปรึกษา	1	9.09
ปริญญาโท สังคมสงเคราะห์	2	18.18
ปริญญาโท บริหารธุรกิจ	2	18.18
ต้องการศึกษาต่อด้านนิติศาสตร์	1	9.09
ต้องการศึกษาต่อ ป.โท (ไม่ระบุสาขา)	4	36.36
รวม	11	100.00

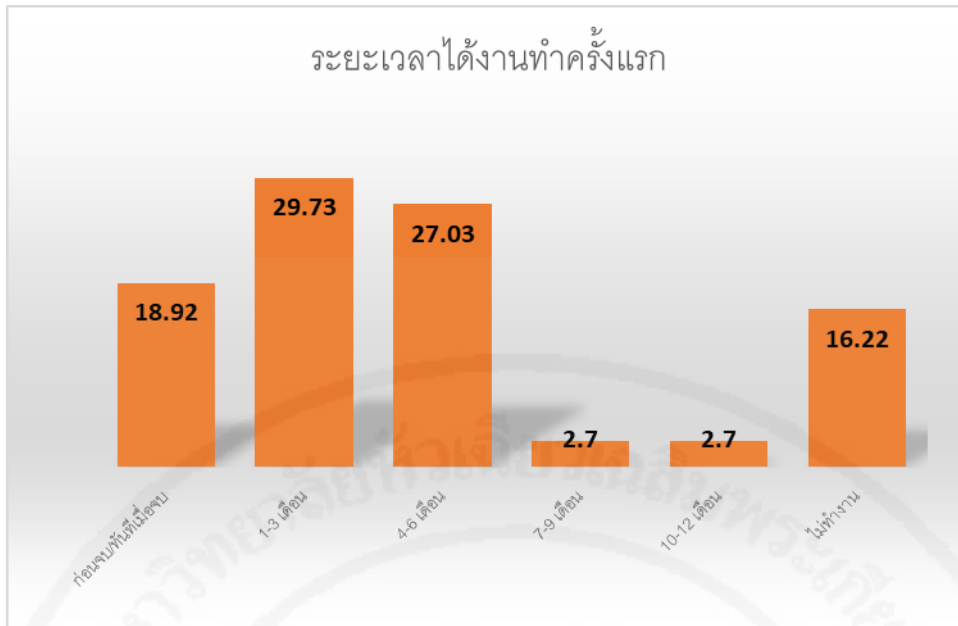
จากตารางที่ 4.4 แสดงระยะเวลาการได้งานทำและการเปลี่ยนงานของบัณฑิต ดังนี้

ระยะเวลาการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 29.73) รองลงมาคือ หลังสำเร็จการศึกษา 4-6 เดือน (ร้อยละ 27.03) และได้งานก่อนจบหรือทันทีหลังสำเร็จการศึกษา (ร้อยละ 18.92) ตามลำดับ

การเปลี่ยนงานภายในระยะเวลา 1 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรกมาแล้ว (ร้อยละ 75.68) รองลงมาคือ ยังไม่เคยทำงาน (ร้อยละ 16.22) เปลี่ยนงานมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 5.41) และเปลี่ยนงานมาแล้ว 2 ครั้ง (ร้อยละ 2.70)

ตารางที่ 4.4 แสดงระยะเวลาการได้งานทำและการเปลี่ยนงานของบัณฑิต

สถานภาพการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระยะเวลาการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา		
หางานได้ก่อนจบ หรือได้งานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา	7	18.92
หลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน	11	29.73
หลังสำเร็จการศึกษา 4-6 เดือน	10	27.03
หลังสำเร็จการศึกษา 7-9 เดือน	1	2.70
หลังสำเร็จการศึกษา 10-12 เดือน	1	2.70
ยังไม่เคยทำงาน	6	16.22
รวม	37	100.00
2. การเปลี่ยนงาน		
เปลี่ยนงานมาแล้ว 1 ครั้ง	2	5.41
เปลี่ยนงานมาแล้ว 2 ครั้ง	1	2.70
ยังไม่เคยทำงาน	6	16.22
ไม่เคยเปลี่ยนงาน	28	75.68
รวม	37	100.00

แผนภูมิที่ 4.2 แสดงระยะเวลาได้งานทำครั้งแรก

จากตารางที่ 4.5 แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ ดังต่อไปนี้

ประเภทของหน่วยงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 70.97) ธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว (ร้อยละ 12.90) องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) (ร้อยละ 9.68) และ บริษัทเอกชน (ร้อยละ 6.45)

เมื่อพิจารณาหน่วยงานราชการ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานหน่วยงานในสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ร้อยละ 63.64) สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 22.73) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ร้อยละ 9.09) และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม (ร้อยละ 4.55)

ที่ตั้งของหน่วยงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 45.16) จังหวัดปริมณฑล (ร้อยละ 12.90) ภาคใต้ (ร้อยละ 9.68) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 9.68) ภาคตะวันออก (ร้อยละ 9.68) ภาคเหนือ (ร้อยละ 6.45) ภาคกลาง (ร้อยละ 3.23) และภาคตะวันตก (ร้อยละ 3.23)

จังหวัดที่ตั้งของหน่วยงานในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 77.78) จังหวัดสมุทรปราการ (ร้อยละ 11.11) จังหวัดนนทบุรี (ร้อยละ 5.56) และจังหวัดปทุมธานี (ร้อยละ 5.56)

ตำแหน่งงานที่ทำ (ไม่รวมผู้ทำธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว) พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 44.44) รองลงมาคือ พนักงานช่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 18.52) เจ้าหน้าที่สนับสนุนปฏิบัติงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (ร้อยละ 11.11) เจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานด้านพัฒนาสังคม (ร้อยละ 11.11)

เงินเดือนที่ได้รับ (บาท/เดือน) พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือน 14,001 – 15,000 บาท (ร้อยละ 54.84) รองลงมาคือ เงินเดือน 17,001 – 18,000 บาท (ร้อยละ 25.81) เงินเดือน 15,001 – 16,000 บาท (ร้อยละ 6.45) และอื่นๆ เช่น เงินเดือน 12,000 – 13,000 บาท (ร้อยละ 3.23) เงินเดือน 16,001 – 17,000 บาท (ร้อยละ 3.23) เป็นต้น โดยคิดเป็นเงินเดือนเฉลี่ย (\bar{X}) = 16,401.94 บาท/เดือน

ลักษณะงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 80.65) ไม่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 19.35)

ตารางที่ 4.5 แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ

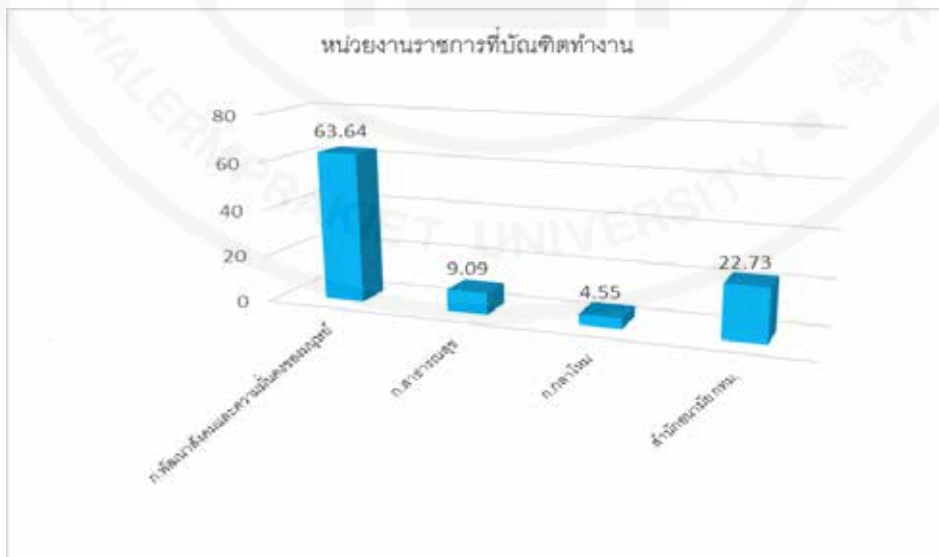
คุณลักษณะด้านการทำงาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ประเภทของหน่วยงาน		
หน่วยงานราชการ	22	70.97
บริษัทเอกชน	2	6.45
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	3	9.68
ธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว	4	12.90
รวม	31	100.00
2. หน่วยงานราชการ		
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	14	63.64
กระทรวงสาธารณสุข	2	9.09
กระทรวงกลาโหม	1	4.55
สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร	5	22.73
รวม	22	100.00
3. ที่ตั้งของหน่วยงาน		
กรุงเทพมหานคร	14	45.16
จังหวัดปริมณฑล	4	12.90
ภาคกลาง	1	3.23
ภาคใต้	3	9.68
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3	9.68
ภาคตะวันออก	3	9.68
ภาคตะวันตก	1	3.23
ภาคเหนือ	2	6.45
รวม	31	100.00
4. จังหวัดที่ตั้งของหน่วยงานในกรุงเทพฯและปริมณฑล		
กรุงเทพฯ	14	77.78
สมุทรปราการ	2	11.11
นนทบุรี	1	5.56
ปทุมธานี	1	5.56
รวม	18	100.00

ตารางที่ 4.5 แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ (ต่อ)

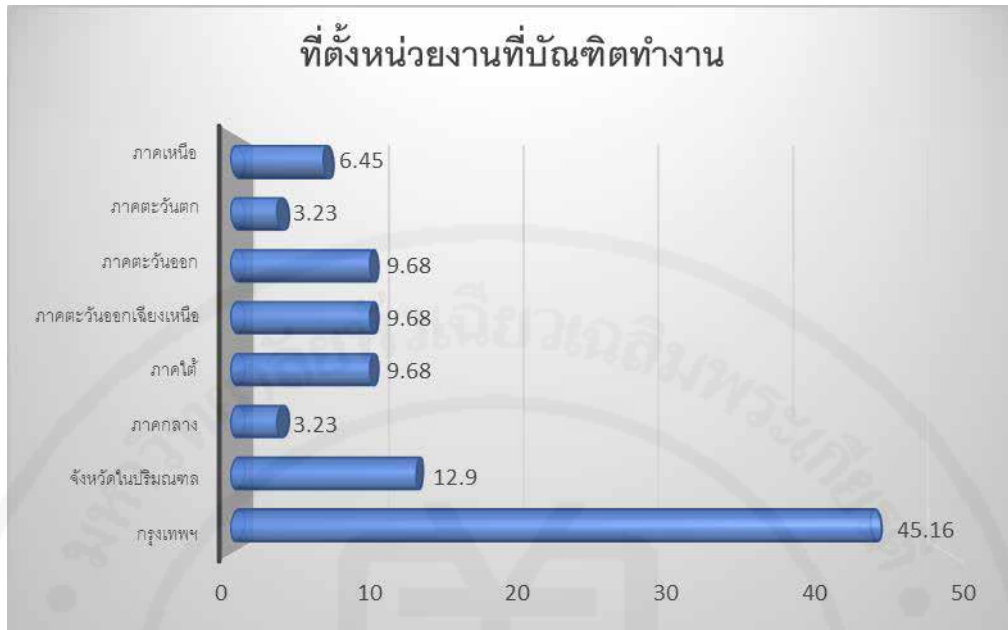
คุณลักษณะด้านการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ตำแหน่งงาน		
นักสังคมสงเคราะห์	12	44.44
พนักงานช่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์	5	18.52
จนท.สนับสนุนงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	1	3.70
จนท.สนับสนุนงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	3	11.11
จนท.ช่วยปฏิบัติงานด้านพัฒนาสังคม	3	11.11
จนท. ศูนย์ป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว	1	3.70
นักทรัพยากรบุคคล	1	3.70
พนักงานบริษัท	1	3.70
รวม	27	100.00
6. เงินเดือนที่ได้รับ (บาท/เดือน)		
12,000 – 13,000 บาท	1	3.23
13,001 – 14,000 บาท	-	-
14,001 – 15,000 บาท	17	54.84
15,001 – 16,000 บาท	2	6.45
16,001 – 17,000 บาท	1	3.23
17,001 – 18,000 บาท	8	25.81
18,001 – 19,000 บาท	-	-
19,001 – 20,000 บาท	1	3.23
มากกว่า 20,000 บาท	1	3.23
รวม	31	100.00
เงินเดือนเฉลี่ย (\bar{X}) = 16,401.94 บาท/เดือน		
7. ลักษณะงานที่ทำ		
เกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม	25	80.65
ไม่เกี่ยวข้อง	6	19.35
รวม	31	100.00

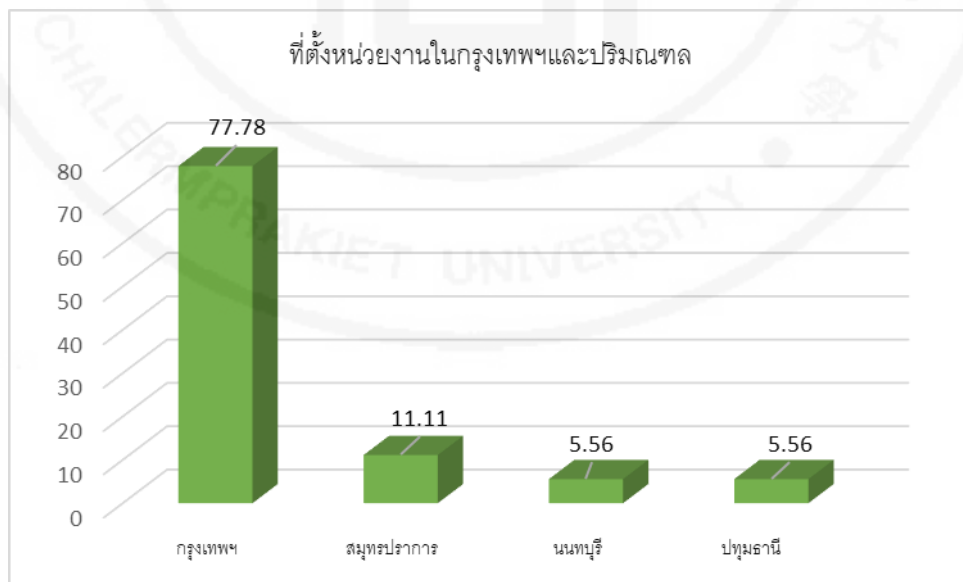
แผนภูมิที่ 4.3 แสดงประเภทหน่วยงานที่บัณฑิตทำงาน

แผนภูมิที่ 4.4 แสดงหน่วยงานราชการที่บัณฑิตทำงาน

แผนภูมิที่ 4.5 แสดงที่ตั้งหน่วยงานที่บัณฑิตทำงาน

แผนภูมิที่ 4.6 แสดงที่ตั้งหน่วยงานในกรุงเทพฯและปริมณฑล

แผนภูมิที่ 4.7 แสดงตำแหน่งงานของบัณฑิต

แผนภูมิที่ 4.8 แสดงลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต

จากตารางที่ 4.6 แสดงความพึงพอใจงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ กับงานที่ทำในปัจจุบัน (ร้อยละ 58.06) รองลงมาคือ พึงพอใจมาก (ร้อยละ 32.26) และไม่พอใจ (ร้อยละ 9.68)

สำหรับเหตุผลที่บัณฑิตรู้สึกเฉยๆหรือไม่พอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า ค่าตอบแทนต่ำ (ร้อยละ 60.00) รองลงมาคือ ขาดความก้าวหน้า (ร้อยละ 20.00) และระบบงานไม่ดี (ร้อยละ 20.00)

ตารางที่ 4.6 แสดงความพึงพอใจงานที่ทำในปัจจุบัน

ความพึงพอใจงานที่ทำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ความพึงพอใจงานที่ทำ		
พอใจมาก	10	32.26
เฉยๆ	18	58.06
ไม่พอใจ	3	9.68
รวม	31	100.00
2. เหตุผลที่รู้สึกเฉยๆ/ไม่พอใจงานปัจจุบัน		
ค่าตอบแทนต่ำ	3	60.00
ขาดความก้าวหน้า	1	20.00
ระบบงานไม่ดี	1	20.00
รวม	5	100.00

แผนภูมิที่ 4.9 แสดงความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน

จากตารางที่ 4.7 แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ในระดับมาก (ร้อยละ 67.74) รองลงมาคือ นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มากที่สุด (ร้อยละ 25.81) และนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ปานกลาง (ร้อยละ 6.45) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

การนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	8	25.81
มาก	21	67.74
ปานกลาง	2	6.45
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
รวม	31	100.00

แผนภูมิที่ 4.10 แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

4.1.3 คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

บัณฑิตได้ทำการประเมินตนเอง ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ซึ่งหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตได้กำหนดมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ไว้ 6 ด้าน คือ

- (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- (2) ด้านความรู้
- (3) ด้านทักษะทางปัญญา
- (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ผลการศึกษา (ตารางที่ 4.8) พบว่า บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.18$) และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินเป็นรายด้าน พบว่า บัณฑิตประเมินความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.33$) และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.28$) ส่วนคุณลักษณะที่อยู่ในระดับพึงพอใจมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ ดังนี้ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.19$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.18$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.06$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.04$)

ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)

คุณลักษณะ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.33	0.56	มากที่สุด
2. ด้านความรู้	4.06	0.63	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.18	0.58	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.28	0.64	มากที่สุด
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.04	0.54	มาก
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	4.19	0.53	มาก
ผลรวมคุณลักษณะทั้ง 6 ด้าน	4.18	0.58	มาก
7. คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม	4.43	0.64	มากที่สุด

1) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

บัณฑิตได้ทำการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านคุณธรรม จริยธรรม (ตารางที่ 4.9) พบว่า บัณฑิตประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาคูณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.51$) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม ($\bar{X} = 4.41$) และปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนจัดอคติในการปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่างหลากหลาย ($\bar{X} = 4.35$)

ตารางที่ 4.9 คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสา เป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน	4.30	0.62	มากที่สุด
2. มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.51	มากที่สุด
3. เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.51	0.50	มากที่สุด
4. แสดงออกถึงความมีวินัย กล้าหาญ ความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม	4.24	0.56	มากที่สุด
5. ปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนจัดอคติในการปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่างหลากหลาย	4.35	0.58	มากที่สุด
6. ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน	4.27	0.59	มากที่สุด
7. เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม	4.41	0.53	มากที่สุด
8. มีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน	4.27	0.60	มากที่สุด
รวม	4.33	0.56	มากที่สุด

2) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านความรู้

บัณฑิตได้ทำการการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านความรู้ (ตารางที่ 4.10) พบว่า บัณฑิตประเมินคุณลักษณะด้านความรู้ในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.06$) โดยเมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า มีคุณลักษณะที่อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด 1 ข้อ คือ สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.22$) ส่วนคุณลักษณะย่อยข้ออื่นๆอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ตารางที่ 4.10 คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านความรู้

ด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์และนโยบายสังคม	4.05	0.62	มาก
2. มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาทในฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบสภาวะแวดล้อม	3.97	0.55	มาก
3. มีความรู้เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์เพียงพอต่อการพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการแก่กลุ่มเป้าหมายทางสังคมสงเคราะห์	3.97	0.65	มาก
4. มีความรู้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม อันจะทำให้สามารถและกำหนดนโยบายแผนงาน และปฏิบัติงานให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทัน	4.08	0.72	มาก
5. สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ	4.22	0.63	มากที่สุด
รวม	4.06	0.63	

3) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา

บัณฑิตได้ทำการการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะทางปัญญา (ตารางที่ 4.11) พบว่า บัณฑิตประเมินคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.18$) โดยเมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่ามีคุณลักษณะที่อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด 1 ข้อ คือ ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.24$) ส่วนคุณลักษณะย่อยข้ออื่นๆอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ตารางที่ 4.11 คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา

ด้านทักษะทางปัญญา	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.24	0.62	มากที่สุด
2. สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.19	0.60	มาก
3. มีทักษะในการคิดเชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม	4.14	0.57	มาก
4. สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ	4.14	0.56	มาก
5. สามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนาระบบบริการสังคม และขยายองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.19	0.56	มาก
รวม	4.18	0.58	มาก

4) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

บัณฑิตได้ทำการการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ตารางที่ 4.12) พบว่าบัณฑิตประเมินคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) โดยเมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า มีคุณลักษณะที่อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด 4 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา ($\bar{X} = 4.43$) สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม ($\bar{X} = 4.35$) ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ประสบอยู่ ($\bar{X} = 4.32$) และตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย ($\bar{X} = 4.27$)

ตารางที่ 4.12 คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย	4.27	0.61	มากที่สุด
2. สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม โดยยึดหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่งานผู้ใช้บริการและสังคมเป็นสำคัญ	4.16	0.60	มาก
3 สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม	4.35	0.63	มากที่สุด
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม	4.16	0.69	มาก
5. มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา	4.43	0.60	มากที่สุด
6. ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ใช้บริการผู้ร่วมงาน และมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสมเพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ประสบอยู่	4.32	0.70	มากที่สุด
รวม	4.28	0.64	มากที่สุด

5) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

บัณฑิตได้ทำการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ตารางที่ 4.13) พบว่า บัณฑิตประเมินคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ มีวิจรรย์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้อง และรู้เท่าทัน ($\bar{X} = 4.19$) มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ใช้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนด

ไว้ ($\bar{X} = 4.14$) และสามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน ($\bar{X} = 4.08$)

ตารางที่ 4.13 คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน	4.08	0.54	มาก
2. มีวิจารณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน	4.19	0.50	มาก
3. สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม	3.95	0.56	มาก
4. สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์	3.95	0.60	มาก
5. สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา	3.95	0.51	มาก
6. มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้	4.03	0.53	มาก
7. มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ให้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้	4.14	0.60	มาก
รวม	4.04	0.54	มาก

6) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

บัณฑิตได้ทำการการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ตารางที่ 4.14) พบว่า บัณฑิตประเมินคุณลักษณะด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.19$) โดยเมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า มีคุณลักษณะที่อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด 2 ข้อ คือ สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน ($\bar{X} = 4.30$) และสามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ ($\bar{X} = 4.22$) ส่วนคุณลักษณะย่อยที่อยู่ในระดับพึงพอใจมากเรียงตามลำดับ ได้ดังนี้ สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ ($\bar{X} = 4.19$) และสามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม ($\bar{X} = 4.05$)

ตารางที่ 4.14 คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน	4.30	0.52	มากที่สุด
2. สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ	4.19	0.50	มาก
3. สามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ	4.22	0.53	มากที่สุด
4. สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม	4.05	0.58	มาก
รวม	4.19	0.53	มาก

7) คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

บัณฑิตได้ทำการการประเมินตนเองในด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตารางที่ 4.15) พบว่า บัณฑิตประเมินด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) โดยคุณลักษณะย่อยทุกข้อได้รับการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.54$) มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.54$) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.46$) มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.46$) เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.46$) เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 4.32$) และสามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.24$)

ตารางที่ 4.15 ผลการประเมินคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต

คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ	4.32	0.63	มากที่สุด
2. สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย	4.24	0.72	มากที่สุด
3. มีความรับผิดชอบต่อสังคม	4.46	0.61	มากที่สุด
4. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	4.46	0.61	มากที่สุด
5. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.54	0.61	มากที่สุด
6. มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม	4.54	0.61	มากที่สุด
7. เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.46	0.65	มากที่สุด
รวม	4.43	0.64	มากที่สุด

**8) คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม**

จากตารางที่ 4.16 บัณฑิตได้ประเมินคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม พบว่า ลักษณะที่เป็นจุดเด่นมากที่สุดคือ ด้านทักษะ
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 62.16) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม
จริยธรรม (ร้อยละ 27.03) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ร้อยละ 8.11) และด้านความรู้ (ร้อยละ
2.70) ตามลำดับ

คุณลักษณะที่ควรปรับปรุง ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 35.14) ด้านความรู้ (ร้อยละ 29.73) ด้านทักษะทางปัญญา (ร้อยละ
5.41) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ร้อยละ 2.70) และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ร้อยละ 2.70)
ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต

คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	10	27.03
2. ด้านความรู้	1	2.70
3. ด้านทักษะทางปัญญา	-	-
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	23	62.16
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	-	-
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	3	8.11
7. ไม่มี	-	-
รวม	37	100.00
คุณลักษณะที่ควรปรับปรุง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	1	2.70
2. ด้านความรู้	11	29.73
3. ด้านทักษะทางปัญญา	2	5.41
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	-	-
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	13	35.14
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	1	2.70
7. ไม่มี	9	24.32
รวม	37	100.00

9) จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

บัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึงจุดเด่นของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	ช่วยเหลือกัน อยู่กันแบบพี่น้อง ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี	1
2	มีทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	1
3	อดทน บุคลิกดี	1
4	สามารถทำงานกับเศสกลุ่มต่างๆได้	1
5	มีความรู้ ความสามารถและความพยายามในการศึกษาเรียนรู้ทางสังคมสงเคราะห์	1
6	ขยัน อดทน	3
7	มีคุณธรรม ใส่ใจงานที่ตนเองได้รับเป็นอย่างดี สามารถปรับตัวเข้าหาเพื่อนร่วมงานได้ มีความรู้ด้านงานสังคมสงเคราะห์ ให้การช่วยเหลือผู้รับบริการได้	1
8	มีทักษะในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี	4
9	เข้าใจงานสังคมสงเคราะห์	1
10	ความเข้าใจบริบทชีวิตมนุษย์ รับฟังให้คำปรึกษา	1
11	สัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	1
12	การเข้าสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น	1
13	มีความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อสังคม ในการช่วยเหลือบุคคลที่ด้อยโอกาส	1
14	มีความเคารพต่อผู้อื่น มีคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม	1
15	ใฝ่รู้ อดทน	1
16	การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น การติดต่อประสานงาน การจัดทำโครงการ	1
17	การสร้างสัมพันธ์ภาพ	1
18	การฝึกงานสุดยอดมาก ได้ฝึกกระบวนการทำงานสังคมสงเคราะห์ได้อย่างดี	1
19	มีจิตใจช่วยเหลือคนอื่น	1

10) สิ่งที่ต้องปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

บัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึงสิ่งที่จะต้องปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 สิ่งที่ต้องปรับปรุงของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	ด้านวิชาการ อยากให้มีเนื้อหาที่หลากหลายมากขึ้น	1
2	ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข	2
3	การเขียน ภาษาที่ใช้เขียนสื่อสาร	1
4	ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1
5	ทฤษฎีทางสังคมสงเคราะห์	2
6	เนื้อหาไม่ครอบคลุมวิชาเฉพาะด้าน	1
7	ความรู้ด้านการคำนวณและเทคโนโลยี	2
8	ค่อนข้างไม่ตรงต่อเวลา	1
9	มีความกังวลล่วงหน้าเกี่ยวกับความรู้ที่มีในการทำงานในองค์กร ควรปรับปรุงด้านความรู้ให้มากขึ้น	1
10	ความรู้ทางทฤษฎี	1
11	การพูดในที่คนหมู่มาก	1
12	การจัดระบบระเบียบ การจัดตารางให้ทันและรอบคอบ	1

11) ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต

บัณฑิตให้ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ดังแสดงในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ในทัศนะของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	การเรียนแบบบูรณาการ	1
2	เน้นเทคโนโลยีมากกว่านี้ บูรณาการกับสถานการณ์จริง	1
3	การเจาะลึกในด้านการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในแต่ละด้าน	1

12) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

บัณฑิตให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในทัศนะของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	น่าจะมีห้องปฏิบัติการฝึก เช่น ทำกลุ่มบำบัด กลุ่มให้คำปรึกษา	
2	ควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่างๆที่มีอยู่แล้วต่อไป แต่อยากให้ใส่ใจและปรับปรุงกฎเกณฑ์ให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น	
3	การมีส่วนร่วมระหว่างนักศึกษากับอาจารย์	

4.1.4 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน

บัณฑิตให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน ของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน ในทัศนะของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	การฝึกภาคปฏิบัติและการเรียนภาคทฤษฎีทำให้ซึมซับความเป็นวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	
2	ให้มีการบูรณาการการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์จริง	
3	การจัดกิจกรรมระหว่างการเรียนการสอน	

4.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างได้ทำการประเมินบัณฑิต และส่งแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 80.65 (ตารางที่ 4.22)

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่ได้รับกลับคืน

การส่งคืนแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ส่งแบบสอบถามกลับคืน	25	80.65
ไม่ได้ส่งคืน	6	19.35
รวม	31	100.00

4.2.1 ลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

จากตารางที่ 4.23 แสดงคุณลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ดังต่อไปนี้
เพศ พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 88.00) และเพศชาย (ร้อยละ 12.00)

ตำแหน่งงาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารระดับกลาง/ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่าย (ร้อยละ 80.00) รองลงมาคือ ผู้บริหารระดับสูง/ เจ้าของกิจการ/ ผู้อำนวยการ/ผู้ปกครอง (ร้อยละ 12.00) และผู้บริหารระดับต้น/ หัวหน้างาน (ร้อยละ 8.00) ตามลำดับ

ประเภทของหน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 84.00) รองลงมาคือ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) (ร้อยละ 12.00) และธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 4.00) ตามลำดับ

ระยะเวลาที่ร่วมงานกับบัณฑิต พบว่า ส่วนใหญ่ได้ร่วมงานกับบัณฑิตเป็นระยะเวลา 6-8 เดือน (ร้อยละ 52.00) ระยะเวลา 3-5 เดือน (ร้อยละ 24.00) และระยะเวลา 9-11 เดือน (ร้อยละ 24.00)

ตารางที่ 4.23 แสดงลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	3	12.00
หญิง	22	88.00
รวม	25	100.00
ระดับตำแหน่งในองค์กร		
ผู้บริหารระดับสูง/ เจ้าของกิจการ/ ผู้อำนวยการ/ผู้ปกครอง	3	12.00
ผู้บริหารระดับกลาง/ ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่าย	20	80.00
ผู้บริหารระดับต้น/ หัวหน้างาน	2	8.00
รวม	25	100.00
ประเภทของหน่วยงาน		
หน่วยงานราชการ	21	84.00
บริษัทเอกชน	-	-
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	3	12.00
ธุรกิจส่วนตัว	1	4.00
รวม	25	100.00
ระยะเวลาที่ร่วมงานกับบัณฑิต		
3 - 5 เดือน	6	24.00
6 - 8 เดือน	13	52.00
9 - 11 เดือน	6	24.00
รวม	25	100.00

4.2.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างได้ทำการประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ซึ่งหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตได้กำหนดมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ไว้ 6 ด้าน คือ

- (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- (2) ด้านความรู้

- (3) ด้านทักษะทางปัญญา
- (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ผลการศึกษา (ตารางที่ 4.24) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตในมุมมองของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างตามผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ทั้ง 6 ด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.47$) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.43$) และด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนคุณลักษณะที่มีความพึงพอใจในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.18$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.11$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

คุณลักษณะ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.47	0.59	มากที่สุด
2. ด้านความรู้	4.18	0.62	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.23	0.67	มากที่สุด
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.43	0.63	มากที่สุด
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.07	0.64	มาก
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	4.11	0.61	มาก
ผลรวมคุณลักษณะทั้ง 6 ด้าน	4.25	0.63	มากที่สุด
7. คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม	4.60	0.63	มากที่สุด

แผนภูมิที่ 4.11 แสดงความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้

1) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านคุณธรรม จริยธรรม (ตารางที่ 4.25) พบว่า
ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวม
อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึง
พอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ เห็นคุณค่า เข้าใจ
เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.58$) ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆใน
การปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.57$) และมีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ
ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.54$)

ตารางที่ 4.25 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน
คุณธรรม จริยธรรม

ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทาง วิชาการ ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสา เป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน	4.54	0.59	มากที่สุด
2. มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	4.34	0.59	มากที่สุด
3. เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น	4.58	0.58	มากที่สุด
4. แสดงออกถึงความมีวินัย กล้าหาญ ความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม	4.44	0.59	มากที่สุด
5. ปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนขัด อคติในการปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่าง หลากหลาย	4.45	0.59	มากที่สุด
6. ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน	4.57	0.64	มากที่สุด
7. เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและ สังคม	4.48	0.58	มากที่สุด
8. มีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาและ ศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน	4.38	0.61	มากที่สุด
รวม	4.47	0.59	มากที่สุด

2) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านความรู้

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านความรู้ (ตารางที่ 4.26) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/
นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านความรู้ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =$
4.18) โดยมีคุณลักษณะย่อยเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ มีความรู้เฉพาะด้านทาง
สังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงานสังคม
สงเคราะห์เพื่อพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ระบบงาน และ
สร้างสรรค์งานบริการแก่กลุ่มเป้าหมายทางสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.20$) สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้
เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.19$) และมีความรู้ในวิชาการทางสังคม
สงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่
สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาท ในฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพในระบบสภาวะแวดล้อม ($\bar{X} = 4.18$)

ตารางที่ 4.26 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านความรู้

ด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์และนโยบายสังคม	4.17	0.59	มาก
2. มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาทในฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบสภาวะแวดล้อม	4.18	0.59	มาก
3. มีความรู้เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์เพียงพอต่อการพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการแก่กลุ่มเป้าหมายทางสังคมสงเคราะห์	4.20	0.65	มาก
4. มีความรู้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม อันจะทำให้สามารถและกำหนดนโยบายแผนงาน และปฏิบัติงานให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทัน	4.16	0.68	มาก
5. สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่ได้รับมอบหมาย	4.19	0.58	มาก
รวม	4.18	0.62	มาก

3) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะทางปัญญา (ตารางที่ 4.27) พบว่า
ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาในภาพรวม
อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า คุณลักษณะที่ได้รับ
การประเมินความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนา
ตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.64$) สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.62$) มีทักษะในการคิด
เชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม ($\bar{X} = 4.36$)

ตารางที่ 4.27 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะ
ทางปัญญา

ด้านทักษะทางปัญญา	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึง พอใจ
1. ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง	4.64	0.59	มากที่สุด
2. สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.62	0.58	มากที่สุด
3. มีทักษะในการคิดเชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม	4.36	0.84	มากที่สุด
4. สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ	3.96	0.82	มาก
5. สามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ ความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการ ค้นคว้าวิจัยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนาระบบบริการสังคม และขยายองค์ความรู้ได้อย่าง เหมาะสม	3.56	0.54	มาก
รวม	4.23	0.67	มากที่สุด

4) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ (ตารางที่ 4.28) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า พบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะ และมีจิตอาสา ($\bar{X} = 5.00$) ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับ ปัญหาสังคมที่ประสบอยู่ ($\bar{X} = 4.64$) ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย ($\bar{X} = 4.32$)

ตารางที่ 4.28 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย	4.32	0.58	มากที่สุด
2. สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหากลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม โดยยึดหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น แก่งานผู้ใช้บริการและสังคมเป็นสำคัญ	3.96	0.84	มาก
3 สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและ สมาชิกกลุ่ม	4.32	0.58	มากที่สุด
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหามน พื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม	4.32	0.58	มากที่สุด
5. มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิต อาสา	5.00	0.60	มากที่สุด
6. ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหา สังคมที่ประสบอยู่	4.64	0.59	มากที่สุด
รวม	4.43	0.63	มากที่สุด

5) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและ
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ตารางที่ 4.29) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อ
คุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า มี
คุณลักษณะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด 2 ข้อ คือ สามารถเลือกและประยุกต์ใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน ($\bar{X} = 4.32$) และมี
ทักษะในการสื่อสารกับผู้ใช้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสาร
ที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.28$) ส่วนคุณลักษณะที่มี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมาก เรียงตามลำดับ ได้ดังนี้ มีวิจรรย์ญาณในการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้อง
และรู้เท่าทัน ($\bar{X} = 4.00$) สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้าและเสนอแนวทาง
แก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.00$) สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบ
การนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 3.96$) สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและ
สร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.96$) มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหา
สังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ
ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้ ($\bar{X} = 3.96$)

ตารางที่ 4.29 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน	4.32	0.58	มากที่สุด
2. มีวิจารณ์งานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน	4.00	0.84	มาก
3. สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม	3.96	0.53	มาก
4. สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์	3.96	0.64	มาก
5. สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้า และเสนอแนวทางแก้ปัญหา	4.00	0.60	มาก
6. มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้	3.96	0.58	มาก
7. มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ให้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้	4.28	0.68	มากที่สุด
รวม	4.07	0.64	มาก

6) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ตารางที่ 4.30)
พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะการปฏิบัติทาง
วิชาชีพในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า มี
คุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทาง
วิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน ($\bar{X} = 4.64$) โดยคุณลักษณะย่อยที่มี
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้ดังนี้ สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล
จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ ($\bar{X} = 4.00$) สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพ
สังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและ
การจัดโครงการสวัสดิการสังคม ($\bar{X} = 3.96$) และสามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐาน
ให้กับผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคม
สงเคราะห์วิชาชีพ ($\bar{X} = 3.84$)

ตารางที่ 4.30 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน
ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน	4.64	0.59	มากที่สุด
2. สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ	4.00	0.60	มาก
3. สามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ	3.84	0.59	มาก
4. สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม	3.96	0.64	มาก
รวม	4.11	0.61	มาก

7) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตารางที่ 4.31) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตที่ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อเรียงตามลำดับ ได้ดังนี้ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.90$) มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.80$) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.68$) เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.64$) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.63$) และเป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 4.59$) ส่วนคุณลักษณะที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.00$)

ตารางที่ 4.31 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ	4.59	0.49	มากที่สุด
2. สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย	4.00	0.68	มาก
3. มีความรับผิดชอบต่อสังคม	4.63	0.70	มากที่สุด
4. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	4.80	0.71	มากที่สุด
5. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.68	0.58	มากที่สุด
6. มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม	4.90	0.58	มากที่สุด
7. เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.64	0.66	มากที่สุด
รวม	4.60	0.63	มากที่สุด

8) คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตประเมินว่า บัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตารางที่ 4.32) มีคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 60.00) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 32.00) และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ร้อยละ 8.00)

ส่วนคุณลักษณะที่ควรปรับปรุง ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 48.00) ด้านความรู้ (ร้อยละ 24.00) และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ร้อยละ 4.00)

ตารางที่ 4.32 คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	8	32.00
2. ด้านความรู้	-	-
3. ด้านทักษะทางปัญญา	-	-
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	15	60.00
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	-	-
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	2	8.00
7. ไม่มี	-	-
รวม	25	100.00
คุณลักษณะที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	-	-
2. ด้านความรู้	6	24.00
3. ด้านทักษะทางปัญญา	-	-
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	-	-
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	12	48.00
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	1	4.00
7. ไม่มี	6	24.00
รวม	25	100.00

9) จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึงจุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33 จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในทัศนะของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	การใช้กระบวนการสังคมสงเคราะห์	1
2	การให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่น	1
3	การสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพ และเครือข่ายในการทำงาน	3
4	ความมุ่งมั่นพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ	1
5	ตั้งใจใฝ่เรียนรู้ในการทำงานอยู่เสมอ	1
6	มีความคิดสร้างสรรค์ มุ่งมั่นตั้งใจ	1
7	มีความรับผิดชอบในภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี	2
8	มีเหตุผลและคิดแบบองค์รวม	1
9	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	1
10	มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและกับกลุ่มเป้าหมาย	1

10) สิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึงสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 สิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต ในทัศนะของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	ความกล้าแสดงออก	1
2	เพิ่มความรู้ทักษะอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในด้านอื่นๆอย่างสม่ำเสมอ	1
3	ควรเพิ่มเติมความรู้ในด้านสถิติเชิงวิชาการ นำมาปรับใช้ในการเขียนเอกสารนำเสนองานทางวิชาการ	1
4	การใช้โปรแกรมต่างๆในการทำงาน	1

11) คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึง คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่ จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงาน ดังแสดงในตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	มีความเข้าใจในวัฒนธรรมองค์กร เปิดรับความรู้และแนวทางใหม่ๆอยู่เสมอ	1
2	สามารถเลือกวิธีการสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีในการทำงาน	1
3	สามารถวิเคราะห์ภารกิจงาน เพื่อออกแบบวิธีการในการทำงานได้อย่างเหมาะสม	1
4	การมีความรับผิดชอบต่องานที่ตนเองได้รับมอบหมาย	1
5	มีคุณธรรม จริยธรรม มีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นในหน่วยงาน	1
6	มีความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการทำงาน	1
7	พัฒนาความรู้ในงานด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทำงานอยู่อย่างสม่ำเสมอ	1
8	ทัศนคติที่ดีในการทำงานกับกลุ่มเป้าหมาย	1
9	ยึดหลักการและทักษะทางสังคมสงเคราะห์ นำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง	1
10	เพิ่มพูนความรู้ด้านอื่นอันจะเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานได้ เช่น จิตวิทยาเด็ก จิตวิทยาพัฒนาการ เป็นต้น	1

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2564 มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) บัณฑิตระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตในปีการศึกษา 2563 จำนวน 41 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 90.24 (2) ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตที่มีงานทำ จำนวน 31 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 80.64 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต และแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences; IBM SPSS Statistics 26) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ภาวะการมีงานทำ การศึกษาต่อและคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 91.89) อายุ 23 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 51.35) มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลมากที่สุด (ร้อยละ 32.43) ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-คำนวณ (ร้อยละ 37.84) เป็นผู้ที่สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก (ร้อยละ 91.89) เหตุผลที่สมัครเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ พบว่า มีความสนใจอยาก

ประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์มากที่สุด (ร้อยละ 86.49) บัณฑิตส่วนใหญ่สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร 4 ปี (ร้อยละ 94.59) โดยมีเกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตรุ่นนี้ได้เกรดเฉลี่ยรวม (\bar{X}) ของบัณฑิตทั้งหมดเท่ากับ 2.85

ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต พบว่า ในขณะที่ทำการสำรวจบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำ (ร้อยละ 83.78) บัณฑิตทั้งหมดไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 100.00) ด้านความต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 70.27) ส่วนบัณฑิตกลุ่มที่ต้องการศึกษาต่อ พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อปริญญาโท (ไม่ระบุสาขา) (ร้อยละ 36.36)

ระยะเวลาการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำภายใน 3 เดือนหลังสำเร็จการศึกษา (ร้อยละ 48.65) ด้านการเปลี่ยนงานภายในระยะเวลา 1 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรก (ร้อยละ 75.68)

ประเภทของหน่วยงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 70.97) เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มากที่สุด (ร้อยละ 63.64)

ที่ตั้งของหน่วยงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 45.16) รองลงมาคือ จังหวัดปริมณฑล (ร้อยละ 12.90) เมื่อพิจารณาดำแหน่งงาน พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 44.44) ได้รับเงินเดือน 14,001 – 15,000 บาท (ร้อยละ 54.84) ส่วนใหญ่ทำงานเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 80.65)

ความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆกับงานที่ทำในปัจจุบัน (ร้อยละ 58.06) รองลงมาคือ พึงพอใจมาก (ร้อยละ 32.26) ส่วนเหตุผลที่บัณฑิตรู้สึกเฉยๆหรือไม่พอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า ค่าตอบแทนต่ำ (ร้อยละ 60.00)

บัณฑิตส่วนใหญ่ได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ในระดับมาก (ร้อยละ 67.74) รองลงมาคือ นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มากที่สุด (ร้อยละ 25.81) และนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ปานกลาง (ร้อยละ 6.45)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตนเองของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พบว่า บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก (\bar{X} = 4.18) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X} = 4.43$) โดยค่าเฉลี่ยคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.33$) (2) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.28$) (3) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.19$) (4) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.18$) (5) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.06$) และ(6) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.04$)

ผลการประเมินด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต พบว่า อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) โดยคุณลักษณะย่อยทุกข้อได้รับการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.54$) มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.54$) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.46$) มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.46$) เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.46$) มีความพร้อมในการทำงานได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 4.38$) เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 4.32$) และสามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.24$)

บัณฑิตได้ประเมินคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง ได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 62.16) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 27.03) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ร้อยละ 8.11) และด้านความรู้ (ร้อยละ 2.70) ตามลำดับ

ส่วนคุณลักษณะที่ควรปรับปรุง คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 35.14) ด้านความรู้ (ร้อยละ 29.73) ด้านทักษะทางปัญญา (ร้อยละ 5.41) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ร้อยละ 2.70) และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ร้อยละ 2.70) ตามลำดับ

5.1.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 88.00) ตำแหน่งงานเป็นผู้บริหารระดับกลาง/ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่าย (ร้อยละ 80.00) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 84.00) และมีระยะเวลาร่วมงานกับบัณฑิตมากกว่า 6-8 เดือน (ร้อยละ 52.00)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.47$) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.43$) และด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.23$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.18$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.11$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ

ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะพิเศษในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณาคคุณลักษณะย่อย พบว่า คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตที่ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ เรียงตามลำดับ ดังนี้ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.90$) มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.80$) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.68$) เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.64$) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.63$) และเป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 4.59$) ส่วนคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.00$)

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตในปีการศึกษา 2563 เป็นผู้ที่มีงานทำสูงถึง ร้อยละ 83.78 ซึ่งอยู่ในระดับสูงกว่าภาวะการมีงานทำโดยเฉลี่ยของบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั่วประเทศ ที่จบการศึกษาในปีเดียวกัน โดยภาวะการมีงานทำภาพรวมทั้งประเทศของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้งานทำ ร้อยละ 63.03 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2565) ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาสองปีติดต่อกัน ได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งในด้านสุขภาพความเจ็บป่วย ภาวะทางจิต เศรษฐกิจและรายได้ และผลกระทบอื่นๆ จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนต้องจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าว มีการเปิดรับสมัครบุคลากรเข้าทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ หรือที่เกี่ยวข้องกับด้านสังคม

สงเคราะห์และสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น โดยบัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 44.44) รองลงมาคือ พนักงานช่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 18.52) บัณฑิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48.65) ได้งานทำครั้งแรกไม่เกิน 3 เดือนภายหลังจบการศึกษา หน่วยงานที่บัณฑิตรุ่นนี้ทำงานส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 70.97) ซึ่งหน่วยงานราชการที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ร้อยละ 63.64) สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 22.73) และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาของหลักสูตรได้ทำงานตรงกับสาขาที่เรียน เนื่องจากลักษณะงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม เป็นงานที่ต้องการบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทางวิชาชีพ รวมทั้งมีกฎหมายเกี่ยวข้องกับการทำงานกับกลุ่มเป้าหมายต่างๆที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ และพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556 จึงทำให้ตำแหน่งงานนักสังคมสงเคราะห์และที่เกี่ยวข้อง เปิดรับผู้สำเร็จการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ทั้งนี้การทำงานของนักสังคมสงเคราะห์จะต้องอาศัยความรู้ทางทฤษฎี หลักการ กระบวนการทำงานสังคมสงเคราะห์ และทักษะเฉพาะที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี (Mike Burt, 2020: 268) แต่อย่างไรก็ตามตำแหน่งงานของบัณฑิตยังขาดความมั่นคงในหน้าที่การงาน อันเนื่องมาจากเป็นอัตราตำแหน่งที่เป็นสัญญาจ้างเหมารายปีหรือรายโครงการ ไม่ได้บรรจุเป็นบุคลากรประจำของหน่วยงาน ทำให้เกิดความไม่มั่นคง ไม่แน่นอนทางรายได้ ขาดโอกาสความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน รวมทั้งได้รับอัตราค่าจ้างต่ำ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือน 14,001 – 15,000 บาท (ร้อยละ 54.84) หรือคิดเป็นเงินเดือนเฉลี่ยโดยรวม (\bar{X}) = 16,401.94 บาท/เดือน บัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่มีความรู้สึกเฉยๆต่องานที่ทำ (ร้อยละ 58.06) โดยมีสาเหตุจากได้รับค่าตอบแทนต่ำ (ร้อยละ 60.00) ขาดความก้าวหน้า (ร้อยละ 20.00) และระบบงานไม่ดี (ร้อยละ 20.00) สอดคล้องกับผลการศึกษาของศศิพิมล แก่นเมือง (2562: 92-93) พบว่า ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่นักสังคมสงเคราะห์ได้รับยังไม่เหมาะสม กล่าวคือ ค่าตอบแทนที่ได้รับไม่เป็นธรรมและไม่เพียงพอแก่การครองชีพ ค่าตอบแทนพิเศษในการปฏิบัติงาน เช่น การอยู่เวร การลงพื้นที่ ยังไม่เหมาะสม รวมทั้งควรมีการให้ค่าตอบแทนวิชาชีพเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพนักสังคมสงเคราะห์ที่ชัดเจน

ด้านการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร พบว่า บัณฑิตไม่ได้ศึกษาต่อภายหลังสำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (ร้อยละ 100.00) โดยบัณฑิตส่วนใหญ่ยังไม่ต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 70.27) เมื่อพิจารณาจากสถานการณ์ทางสังคมประกอบด้วย จะพบว่า

ในช่วงสองปีที่ผ่านมาได้มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อสังคมเป็นวงกว้างรวมทั้งการศึกษาทุกระดับ สถานศึกษาต้องปิดการเรียนการสอนในช่วงที่มีการระบาดหนัก เกิดการปรับตัวและเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ การทำงานแบบ Work from home การดำเนินชีวิตแบบวิถีใหม่ (New Normal) สภาพเศรษฐกิจตกต่ำ เป็นต้น ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่ประชาชนต้องปรับตัวเข้ากับการใช้ชีวิตอยู่ในสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุจากสถานการณ์ดังกล่าวประกอบกับปัจจัยด้านการทำงานที่ยังไม่มั่นคงในหน้าที่การงานและรายได้ จึงมีผลต่อโอกาสในการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับภาพรวมทั้งประเทศด้านการศึกษาต่อของบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า กำลังศึกษาต่อมีเพียง ร้อยละ 5.26 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2565)

อย่างไรก็ตามมีประเด็นที่ควรพิจารณาคือ หลักสูตรควรให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills) เนื่องจากสภาพแวดล้อมของชีวิตและการทำงานในปัจจุบัน ต้องการมากกว่าทักษะการคิดและความรู้ด้านเนื้อหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความสามารถในการปรับตัวใช้ชีวิตในสังคมที่ซับซ้อน และสภาพแวดล้อมการทำงานในยุคข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีที่แข่งขันได้ทั่วโลก ซึ่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีหลากหลายรูปแบบทั้งที่เป็นแบบทางการ (Formal) และแบบไม่เป็นทางการ (Informal) จำเป็นต้องอาศัยความตั้งใจในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของตัวบุคคลนั้นๆอย่างเพียงพอ ได้แก่ การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility and Adaptability) ซึ่งการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง (Adapt to change) นั้นจะต้องปรับไปตามบทบาทหน้าที่ งาน ความรับผิดชอบ และบริบทที่หลากหลาย รวมทั้งมีความยืดหยุ่น (Flexible) สามารถยอมรับคำชื่นชมยกย่อง ความล้มเหลวและคำวิจารณ์ได้ นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มและนำพาตนเองได้ (Initiative and Self-direction) กล่าวคือ มีความสามารถในการบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Manage Goals and Time) และเป็นผู้เรียนที่นำพาตนเอง (Be Self-directed Learners) ให้มีความขวนขวายที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมในเรื่องต่างๆอยู่เสมอ จนเกิดเป็นคุณลักษณะที่ติดตัวคือเป็นผู้ที่มีกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เป็นต้น (The Partnership for 21st Century Skill: 6) ที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นสิ่งที่ควรพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน และเกิดเป็นผลผลิตของหลักสูตรออกสู่สังคมต่อไป

5.2.2 คุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

แห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐานผลลัพธ์การ เรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) โดย พบว่า คุณลักษณะที่ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.43$) ผล การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมศักดิ์ นัคลาจารย์ (2556: 38-39) พบว่า ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจในคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของบัณฑิตที่เด่นชัดคือ การมี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเป็นมิตรต่อผู้ร่วมงาน และผลการวิจัยของศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2557: 79; 2558: 68-69, 2559: 93, 2561: 75, 2562: 74) พบว่า ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต มีความพึง พพอใจมากที่สุดต่อคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม เช่นเดียวกับผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตที่ผู้บังคับบัญชาพึงพอใจมากที่สุดคือ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.90$) รองลงมาคือ มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.89$) ซึ่ง คุณลักษณะดังกล่าว เป็นผลมาจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศา สตรบัณฑิต ได้นำปณิธานของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คือ ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่ คุณธรรม และอัตลักษณ์ (Identity) ของมหาวิทยาลัย ได้แก่ (1) ยึดมั่นในคุณธรรม 6 ประการ คือ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู (2) ปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (3) เรียนรู้ เพื่อรับใช้สังคม (คณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายบัณฑิตและฝึกซ้อม ปีการศึกษา 2561: 2) มาปรับใส่ไว้ ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ดังนั้นผู้สอนของ หลักสูตรจึงสอดแทรกเนื้อหาด้านคุณธรรมและจริยธรรมทั้งในรายวิชาภาคทฤษฎี และการฝึก ภาคปฏิบัติ การส่งเสริมให้มีการทำกิจกรรมในรายวิชา กิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมทั้งลักษณะของ วิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นวิชาชีพที่ทำงานกับมนุษย์ที่ประสบปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในภาวะ ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยมีหลักจริยธรรมทางวิชาชีพให้ยึดถือในการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็น ความรับผิดชอบทางจริยธรรมของนักสังคมสงเคราะห์ต่อผู้รับบริการ (National Association of Social Workers, 2022) และถือเป็นความซื่อสัตย์ในวิชาชีพที่นักสังคมสงเคราะห์โดยทั่วไปต้องยึดถือ ไว้เสมอ องค์กรสภาวิชาชีพจะทำหน้าที่ในการควบคุมมาตรฐานการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณของ นักสังคมสงเคราะห์ (International Federation of Social Workers, 2561) โดยผู้เรียนจะได้รับ

การอบรมสั่งสอนเชิงวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทศนคติเชิงวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ และการปลูกฝัง ให้เป็นผู้มีจิตอาสาในกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้หลักสูตรกำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตลอดหลักสูตรจำนวน 3 ครั้ง โดยมีอาจารย์นิเทศงานที่เป็นผู้ที่มีใบประกอบวิชาชีพรับรองอนุญาตจาก สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นผู้ให้การนิเทศ ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางการปฏิบัติงานใน หน่วยงานสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม กล่าวคือ (1) การฝึกปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะ รายและกลุ่ม สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในภาคเรียนฤดูร้อน (2) การฝึกปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ชุมชน สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในภาคเรียนฤดูร้อน และ (3) การฝึกปฏิบัติงานตามความสนใจ เฉพาะด้าน สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในภาคเรียนที่สอง ซึ่งการฝึกภาคปฏิบัติในหน่วยงานสังคม สงเคราะห์และสวัสดิการสังคม ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกปฏิบัติงาน จริงในหน่วยงาน ได้เรียนรู้การปรับตัวและการสร้างสัมพันธภาพกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและ ผู้รับบริการ การติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ให้ความสำคัญกับ การยึดหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ ในการให้บริการสังคมสงเคราะห์แก่ผู้รับบริการในหน่วยงาน จาก กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กล่าวมา จึงเสริมสร้างให้ผู้เรียน ที่จบการศึกษาไปแล้ว เป็นบัณฑิตที่มีลักษณะเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สอดคล้องกับผลการประเมินของผู้บังคับบัญชาของ บัณฑิตที่พบว่า คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และ สวัสดิการสังคม คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 60.00) และ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 32.00) ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ หน่วยงานและสถานประกอบการดังผลการวิจัยของวรลักษณ์ ลลิตศศิวิมลและนุกูล ชื่นพัก (2560: 137) พบว่า ผู้ประกอบการมีความคาดหวังต่อทักษะที่พึงประสงค์มากที่สุด ได้แก่ ด้านจริยธรรมใน การทำงาน ด้านความรู้ในการทำงาน ด้านความซื่อสัตย์ ตามลำดับ และผลการศึกษาของวรภรณ์ ศรี บุญ (2556: 126) พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการแรงงานที่มีคุณธรรมจริยธรรมหลายด้าน ได้แก่ ความตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ และมีความเสียสละ เป็นต้น

คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ที่ ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่ำที่สุด คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.07$) เช่นเดียวกับข้อคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่เห็น ว่าส่วนที่เป็นจุดอ่อนหรือข้อควรต้องปรับปรุงของบัณฑิตคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 48.00) ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผล

การศึกษาของชุดิกายูจัน เพ็ชร์แก้วและคณะ (2564: 32 - 33) พบว่า บุคลากรหน่วยงานภาครัฐมีระดับทักษะต่ำกว่าระดับที่หน่วยงานต้องการ ได้แก่ ทักษะด้านภาษา ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะด้านคณิตศาสตร์และการคำนวณ และผลการสำรวจความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการ พบว่า แรงงานไทยมีทักษะต่ำกว่าความคาดหวังของผู้ประกอบการ ทั้งทักษะด้านภาษาต่างประเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์และการคำนวณ ทักษะการสื่อสาร (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 68) รวมทั้งผลการวิจัยคุณลักษณะบัณฑิตของสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ ส่วนนโยบายและแผน, 2557: 11) มหาวิทยาลัยพายัพ (สำนักวิจัย, 2557: 23-24) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กองพัฒนานักศึกษา, 2558: 27) วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ (ประภาพรรณ เปลี่ยนแก้ว และเนาวนิจ พึ่งจันทร์เดช, 2559: 140) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ทรงสิริ วิชิรานนท์, อรุณี อรุณเรือง และเจนตา แก้วลาย, 2559: 1731) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (บุรินทร์ ศิริเนตร์และคณะ, 2563: 298) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช (2561: 2-3) และคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์, 2557: 66; 2558: 78, 2559: 85, 2561: 75, 2562: 93) พบว่า ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความพึงพอใจด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตอยู่ในระดับต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น รวมทั้งเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่ควรปรับปรุงตามผลการประเมินของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต สอดคล้องกับผลการศึกษาของกองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (2561: 30) พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตให้ความเห็นว่าควรเพิ่มหรือเน้นการฝึกทักษะภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 93.94) และผลการศึกษาของวรภรณ์ ศรีบุญ (2556: 126) พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการแรงงานที่มีความรู้ในเชิงวิชาการ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นขั้นต่ำ มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษระดับดี และมีทักษะในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทั้งนี้จากกล่าวได้ว่า ทักษะดังกล่าวเป็นทักษะที่มีความจำเป็นสำหรับการทำงานในยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ประเทศไทยขับเคลื่อนเข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 (Thailand 4.0) ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการผลิต การดำเนินธุรกิจ การค้า การบริการ การศึกษา การสาธารณสุข การบริหารราชการแผ่นดิน และกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมอื่นๆที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม (กองสนเทศเศรษฐกิจ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ; 2559: 1) ผลการศึกษา

ของอนุภรณ์ ผ่องจิตต์ (มปป: 3) พบว่า วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ต้องปรับตัว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงให้เท่าทันกับสภาวะโลกใหม่ในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะด้านความรู้และทักษะสำคัญของชีวิต เห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ ได้ตลอดชีวิต ปลูกฝังทักษะที่จำเป็นในการที่จะอยู่ในโลกยุค 4.0 เช่น ความพร้อมและความสามารถด้านเทคโนโลยี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น ดังนั้นจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาทบทวนปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นสมรรถนะที่จำเป็นกับการทำงานในสังคมปัจจุบัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะต่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยจัดการเรียนการสอน โครงการเสริมหลักสูตรให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
2. ควรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย ตอบสนองต่อการเรียนรู้และการทำงานในโลกยุคดิจิทัล การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้โปรแกรมต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การทำงานภายหลังผู้เรียนสำเร็จการศึกษา
3. ควรพัฒนาและเสริมสร้างผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills) โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ได้อย่างเป็นรูปธรรม

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาความต้องการของหน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมถึงคุณลักษณะของบุคลากรที่หน่วยงานต้องการรับเข้าทำงานทั้งหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

2. ควรทำการศึกษาติดตามภาวะการทำงานของบัณฑิตระยะยาว โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ หลังจบการศึกษา 1 ปี และภายใน 3 ปีหลังจบการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบแนวโน้มการทำงานของ ผู้สำเร็จการศึกษา

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552.

กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (2561). รายงานผลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2561. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และแนวทางการปฏิบัติ. เอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552.

คณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายบัณฑิตและฝึกซ้อม ประจำปีการศึกษา 2561. (2563). คู่มือฝึกซ้อมพิธีประสาทปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา 2561. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

คณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายบัณฑิตและฝึกซ้อม ประจำปีการศึกษา 2562 และ 2563. (2563). คู่มือฝึกซ้อมพิธีประสาทปริญญาบัตร ครั้งที่ 28 และครั้งที่ 29 ประจำปีการศึกษา 2562 และประจำปีการศึกษา 2563. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560). สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ ส่วนนโยบายและแผน. (2557) ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต ระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง รุ่นปีการศึกษา 2555. เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

- ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กองพัฒนานักศึกษา. (2558). รายงานการวิจัยความพึงพอใจของ
ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปราณี หล้าเบ็ญสะ. (2559). การหาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล. สาขาการวัดและ
ประเมินผล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วรภรณ์ ศรีบุญ. (2556). ความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี. ใน การ
ประชุมมหาดใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 4 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย, (หน้า 119 - 130.
มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่ สงขลา.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช. (2561). รายงานสรุปผลการติดตามคุณภาพบัณฑิต
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา อัตลักษณ์ และมาตรฐานการอุดมศึกษา
พ.ศ. 2561 (ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน) สาขาพยาบาลศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา
2561 (รุ่นที่ 67) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช. พิษณุโลก: วิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช.
- ศศิพิมล แก่นเมือง. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพสังคม
สงเคราะห์รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2556. สารนิพนธ์
สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม ภาควิชา
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2557). การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของ
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา
2557. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2558). การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของ
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา
2558. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2559). **คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2559.**
สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2561). **คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2560.**
สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2562). **คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2561.**
สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2563). **คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2562.**
สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์. (2559). **จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์.** กรุงเทพมหานคร:
สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์.
- สมศักดิ์ นัคลาจารย์. (2556). **การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของ
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ที่สำเร็จ
การศึกษาในปีการศึกษา 2555.** สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ. (2551). **คู่มือการรับรองมาตรฐาน
การปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของนักสังคมสงเคราะห์.** กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **รายงานวิจัยเรื่อง กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National
Qualifications Framework): กรณีศึกษากรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ.**
กรุงเทพมหานคร: บริษัทเพลีนสตูดิโอจำกัด
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560.**
กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579.**

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). **แผน**

อุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด.

สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ. (2557). **รายงานคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ**

ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพายัพในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2557. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยพายัพ.

หนังสือภาษาอังกฤษ

Burt, Mike. (2020). **A History of the Roles and Responsibilities of Social Workers :**

From the Poor Laws to the Present Day. Abingdon, Oxon: Routledge, Taylor & Francis Group.

บทความในวารสาร

ชุตติกาญจน์ เท็ชร์แก้ว, นิเลาะ แวอุเซ็ง, ซาฟีอี อาดำ, ธมยันตี ประยูรพันธ์, มัณฑนา กระโหวงศ์, รอย

ฮาน สะฮารี และวีรศักดิ์ ไชจิพันธ์. (2564). ความต้องการแรงงานและช่องว่างสมรรถนะสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เมืองต้นแบบการค้าชายแดน อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส. ใน **วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์**. ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564), หน้า 25 – 38.

บุรินทร์ ศิริเนตร์, รฐา จันทวารา, พรพิมล ศรีธเรศ และสถาพร ยิ่งประยูร. (2653). คุณลักษณะ

บัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทางด้านโรงแรม. ใน **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี**. ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2563), หน้า 287 – 303.

ประภาพรรณ เปลี่ยนแก้ว และเนาวนิจ พึ่งจันทร์เดช. (2559). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะของบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. ใน **วารสารพยาบาลตำรวจ**. ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2559), หน้า 136-144.

วรลักษณ์ ลลิตศิริวิมล และนุกูล ชื่นพัก. (2560). ความคาดหวังทักษะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในเขตพื้นที่ภาคใต้. ใน **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. ปีที่ 36 ฉบับที่ 5 (กันยายน - ตุลาคม 2560), หน้า 133 – 141.

ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2558). กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน: โอกาสและความท้าทาย. ใน **วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2558), หน้า 1 – 22.

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2558). การยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยด้วยกลไกการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน. ใน **วารสารรัฐราษฎร์**. ปีที่ 57 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2558). หน้า 34 – 48.

อพันธ์ พูลพุทธา. (2563). คุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนิสิตที่เรียนหมวดศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ใน **วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**. ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2563), หน้า 101 – 112.

เอกสารอื่นๆ

กฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนที่ 20 ก หน้า 3 วันที่ 31 มีนาคม 2565.

กฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนที่ 20 ก หน้า 28 วันที่ 31 มีนาคม 2565.

กฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนที่ 20 ก หน้า 12 วันที่ 31 มีนาคม 2565.

ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง กำหนดปรัชญาการ
อุดมศึกษาไทยและระบบอุดมศึกษาใหม่ด้านการสร้างบัณฑิตและพัฒนากำลังคน. ราชกิจจานุ
เบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 144 ง หน้า 2 วันที่ 30 มิถุนายน 2564.

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 54 วันที่ 1
พฤษภาคม 2562.

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

กองสนเทศเศรษฐกิจ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ. (2559). **Digital Thailand**. From:
[https://www.thaigeneralkonsulat.de/files/images/downloads/wirtschaftliche-
info/Digital%20Thailand.pdf](https://www.thaigeneralkonsulat.de/files/images/downloads/wirtschaftliche-info/Digital%20Thailand.pdf).

ทรงสิริ วิชิรานนท์, อรุณี อรุณเรือง และเจนตา แก้วลาย. (2559). **คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
ตามทัศนะผู้ใช้บัณฑิต ศึกษาเฉพาะกรณี บัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สากล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร**. From:
[http://repository.rmutr.ac.th/bitstream/handle/123456789/811
/rmutrconth_164.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://repository.rmutr.ac.th/bitstream/handle/123456789/811/rmutrconth_164.pdf?sequence=1&isAllowed=y).

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. (2563). **จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่เรียนและสำเร็จ
การศึกษาตามหลักสูตรกำหนด**. From:
<https://gradeonline.hcu.ac.th/modules.php?name=ozaki6&file=print1&id=>.

ระบบเผยแพร่สารสนเทศอุดมศึกษา. (2565). **สถิติอุดมศึกษา ตารางที่ 1 รายชื่อสถาบันอุดมศึกษา
ในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำแนกประเภทรัฐ
และเอกชน**. From: <http://info.mhesi.go.th/info/>

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). **ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต**. From:
<http://www.employ.mua.go.th/>.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2563). **ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต**. From:
<http://www.employ.mua.go.th/>.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2565). **ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต**. From: <https://employ.mhesi.go.th/index.php/MDl8fG1haW4vZGV0YWlsc3ViMmxldmVsMi8yNTYwLz11NjQ>.

อุมาภรณ์ ผ่องจิตต์. (มปป.). **วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่สำคัญในยุคดิจิทัล**. From: http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/doc_pr/20180713153255.pdf

Gliem Joseph A., and Gliem Rosemary R..(2003). **Calculating, Interpreting, and Reporting Cronbach's Alpha Reliability Coefficient for Likert-Type Scales**. 2003 Midwest Research to Practice Conference in Adult, Continuing and Community Education. Columbus, Ohio: Ohio State University. From: <https://scholarworks.iupui.edu/bitstream/handle/1805/344/Gliem%20&%20Gliem.pdf?s..>

International Federation of Social Workers (IFSW). (2561). **Global Social Work Statement of Ethical Principles**. From: <https://www.ifsw.org/global-social-work-statement-of-ethical-principles/>

National Association of Social Workers (NASW). (2022). **Social Workers' Ethical Responsibilities to Clients**. From: https://www-socialworkers-org.translate.googleusercontent.com/About/Ethics/Code-of-Ethics/Code-of-Ethics-English/Social-Workers-Ethical-Responsibilities-to-Clients?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=th&_x_tr_hl=th&_x_tr_pto=op,sc

International Association of Schools of Social Work (IASSW) and International Federation of Social Workers (IFSW). **Global Standards for Social Work Education and Training (2020)**. From: <https://www.iassw-aiets.org/>.

The Partnership for 21st Century Skill. **Framework for 21st Century Learning Definitions**. From: https://static.battelleforkids.org/documents/p21/P21_Framework_DefinitionsBFK.pdf

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

1. แบบสอบถามผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง
2. แบบสอบถามบัณฑิต
3. ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
4. ตารางภาคผนวกที่ 1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับบัณฑิต ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)
5. ตารางภาคผนวกที่ 2 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)
6. ตารางภาคผนวกที่ 3 สรุปผลการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

โครงการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2564

เรียน ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เก็บข้อมูลการประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/
นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัย
หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ในการนี้ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถาม หรือมอบหมายให้หัวหน้างานหรือผู้ที่
สามารถประเมินการปฏิบัติงานของบัณฑิตได้ตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุง พัฒนา
หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ให้เป็นไปตาม
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และขอความกรุณาส่งคืนโดยใส่ซองจดหมายที่เจ้าหน้าที่จ่ายของ
ไว้แล้วตามที่แนบมาพร้อมนี้ ภายในวันที่ 20 มีนาคม 2565

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ชื่อ – นามสกุลของบัณฑิต

ตำแหน่งงานของบัณฑิต

* โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

แบบสอบถาม ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามข้อเท็จจริง

- ชื่อหน่วยงาน
ที่อยู่.....
โทรศัพท์.....โทรศัพท์มือถือ.....โทรสาร.....
- ตำแหน่งงานของท่านในหน่วยงาน.....
- เพศ ชาย หญิง
- อายุ..... ปี
- ประเภทของหน่วยงาน
 1. ราชการ สังกัดกระทรวง.....
 2. บริษัทเอกชน 3. รัฐวิสาหกิจ 4. อื่นๆ (ระบุ).....
- ระยะเวลาที่ท่านทำงานเกี่ยวข้องกับบัณฑิต
 1. เป็นผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างาน เป็นเวลา..... ปี.....เดือน
 2. เป็นผู้ร่วมงาน เป็นเวลา..... ปี.....เดือน
- ลักษณะงานที่บัณฑิตทำตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์หรือไม่
 1. ตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์
 2. ไม่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ					ไม่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม						
1.1 มีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน						
1.2 มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
1.3 เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น						
1.4 แสดงออกถึงความมีวินัย กล้าหาญ ความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม						
1.5 ปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนขจัด						

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ					ไม่เกี่ยวข้อง กับงานที่ทำ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
อคติในการปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่างหลากหลาย						
1.6 ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน						
1.7 เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม						
1.8 มีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน						
2. ด้านความรู้						
2.1 มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และนโยบายสังคม						
2.2 มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์ วิชาชีพที่สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาท ในฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบสถานะแวดล้อม						
2.3 มีความรู้เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์เพียงพอต่อการพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการแก่กลุ่มเป้าหมายทางสังคมสงเคราะห์						
2.4 มีความรู้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม อันจะทำให้สามารถและกำหนดนโยบายแผนงาน และปฏิบัติงานให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทัน						
2.5 สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ						
3. ด้านทักษะทางปัญญา						
3.1 ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง						
3.2 สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง						
3.3 มีทักษะในการคิดเชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม						
3.4 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ						
3.5 สามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนาระบบบริการสังคม และขยายองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม						
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ					ไม่เกี่ยวข้อง กับงานที่ทำ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
4.1 ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย						
4.2 สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหากลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม โดยยึดหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่งาน ผู้ใช้บริการและสังคมเป็นสำคัญ						
4.3 สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม						
4.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหามนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม						
4.5 มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา						
4.6 ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้บริการผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ประสบอยู่						
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
5.1 สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน						
5.2 มีวิจรณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน						
5.3 สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม						
5.4 สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์						
5.5 สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา						
5.6 มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้						
5.7 มีทักษะในการสื่อสารกับผู้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้						
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ						
6.1 สามารถสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน						

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ					ไม่เกี่ยวข้อง กับงานที่ทำ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
6.2 สามารถรวบรวม บันทึกรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ						
6.3 สามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ						
6.4 สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม						
7. คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต						
7.1 เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ						
7.2 สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย						
7.3 มีความรับผิดชอบต่อสังคม						
7.4 มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์						
7.5 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้						
7.6 มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม						
7.7 เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ						

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

1. คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

2. คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

3. จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

.....

.....

.....

.....

4. จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

.....

.....

.....

.....

5. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่าน

.....

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บัณฑิตที่จบการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ประเมินการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถาม ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการทำงานของบัณฑิต (สำหรับผู้ที่มีการทำงาน)

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

* โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

ชื่อ - นามสกุลของบัณฑิต
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เลขที่..... หมู่ที่..... หมู่บ้าน.....
ตรอก/ซอย..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... E-mail

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่าง

- เพศ 1. หญิง 2. ชาย
- อายุ (นับถึงวันนี้)ปีเดือน
- สถานภาพสมรส
 1. โสด 2. สมรส 3. หม้าย 4. หย่า 5. แยกกันอยู่
- ภูมิลำเนาอยู่จังหวัด.....
- ระดับการศึกษาก่อนเข้าศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
 1. มัธยมศึกษาปีที่ 6 สาย วิทย-คณิต
 ศิลป์-คำนวณ
 อื่นๆระบุ.....
 2. ปวช. 3. ปวส.
- ท่านเข้าศึกษาในปีการศึกษา.....

7. ท่านเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม โดย

- 1. สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก
- 2. สมัครเข้าเรียนโดยมีการเทียบโอนรายวิชาที่สามารถเทียบโอนได้
- 3. ย้ายคณะมาจากคณะอื่น (ย้ายภายในมหาวิทยาลัย)
- 4. อื่นๆ ระบุ.....

8. เหตุผลที่ท่านสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรนี้ (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- 1. มีความสนใจ อยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์
- 2. เรียนตามคำแนะนำของคนอื่น
- 3. เรียนจบแล้วมีงานทำ
- 4. ชื่อเสียงของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ม.หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- 5. ต้องการเรียนจบปริญญาตรีสาขาใดก็ได้
- 6. อื่นๆ ระบุ.....

9. ระยะเวลาในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา.....ปี เดือน

10. เกรดเฉลี่ยเมื่อสำเร็จการศึกษา.....

11. ก่อนเข้าศึกษาที่คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ท่านเคยทำงานที่มีรายได้มาก่อนหรือไม่ (งานประจำ/งานชั่วคราว) 1. ทำ 2. ไม่เคยทำ

12. หลังสำเร็จการศึกษาแล้วท่านได้งานทำครั้งแรก เมื่อใด

- 1. หางานได้ก่อนจบการศึกษา หรือได้งานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา
- 2. หลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน 3. หลังสำเร็จการศึกษา 4-6 เดือน
- 4. หลังสำเร็จการศึกษา 7-9 เดือน 5. หลังสำเร็จการศึกษา 10-12 เดือน
- 6. มากกว่า 1 ปี 7. เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษา หรือได้งานทำระหว่างศึกษา
- 8. ยังไม่เคยทำงาน

13. ตำแหน่งงานที่ท่านทำครั้งแรก

14. ท่านเปลี่ยนงานมาแล้ว..... แห่ง ไม่เคยเปลี่ยนงาน ยังไม่เคยทำงาน

15. การศึกษาต่อ

- 1. ต้องการศึกษาต่อ ในหลักสูตร.....
- 2. ไม่ต้องการศึกษาต่อ
- 3. กำลังศึกษาต่อในหลักสูตร.....

16. สถานภาพการทำงานในปัจจุบัน

- 1. ทำงาน (รวมถึงประกอบอาชีพอิสระ/ กิจการส่วนตัว/ ช่วยงานครอบครัวที่ทำให้ท่านมีรายได้)
- 2. ทำงาน และกำลังศึกษาต่อในหลักสูตร.....
- 3. ไม่ได้ทำงาน (ข้ามไปตอบตอนที่ 3 หน้า 3) เนื่องจาก.....
- 4. ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากกำลังศึกษาต่อ (ข้ามไปตอบตอนที่ 3 หน้า 3) ในหลักสูตร.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลการทำงานของบัณฑิต (สำหรับผู้ที่มิงานทำในปัจจุบัน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามข้อเท็จจริง

1. ประเภทของหน่วยงานที่ท่านทำงาน

1. ราชการ สังกัดกระทรวง.....
 2. บริษัทเอกชน 3. รัฐวิสาหกิจ 4. อื่นๆ (ระบุ).....

2. ตำแหน่งงานที่ท่านทำ.....

3. ลักษณะงานที่ท่านตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์หรือไม่

1. ตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์
 2. ไม่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์

4. เงินเดือนที่ได้รับ จำนวน บาท/เดือน

5. ชื่อหน่วยงาน
 ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

6. ความพึงพอใจกับตำแหน่งงานในปัจจุบัน

1. พอใจมาก 2. พอใจ 3. เฉยๆ 4. ไม่พอใจ

ถ้าตอบ **เฉยๆ** หรือ **ไม่พอใจ** โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญที่สุดเพียง 1 ข้อ ต่อไปนี้

1. ค่าตอบแทนต่ำ 2. ขาดความมั่นคง 3. ขาดความก้าวหน้า
 4. ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา 5. ระบบงานไม่ดี 6. ผู้ร่วมงานไม่ดี
 7. อื่นๆ ระบุ.....

7. ท่านสามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้เพียงใด

1. มากที่สุด 2. มาก 3. ปานกลาง
 4. น้อย 5. น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1.1 มีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน					
1.2 มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.3 เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
1.4 แสดงออกถึงความมีวินัย กล้าหาญ ความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม					
1.5 ปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนขจัดอคติในการปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่างหลากหลาย					
1.6 ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน					
1.7 เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม					
1.8 มีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน					
2. ด้านความรู้					
2.1 มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์และนโยบายสังคม					
2.2 มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์ วิชาชีพที่สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาท ในฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบภาวะแวดล้อม					
2.3 มีความรู้เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์เพื่อพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการแก่กลุ่มเป้าหมายทางสังคมสงเคราะห์					
2.4 มีความรู้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม อันจะทำให้สามารถและกำหนดนโยบายแผนงาน และปฏิบัติงาน ให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทัน					
2.5 สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ					
3. ด้านทักษะทางปัญญา					
3.1 ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
3.2 สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
3.3 มีทักษะในการคิดเชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม					
3.4 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ					
3.5 สามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนา					

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระบบบริการสังคม และขยายองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม					
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
4.1 ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย					
4.2 สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม โดยยึดหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่งาน ผู้ใช้บริการและสังคมเป็นสำคัญ					
4.3 สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิก กลุ่ม					
4.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม					
4.5 มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา					
4.6 ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ประสบอยู่					
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
5.1 สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน					
5.2 มีวิจาร์ณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน					
5.3 สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม					
5.4 สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์					
5.5 สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา					
5.6 มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวិชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้					
5.7 มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ใช้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้					

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ					
6.1 สามารถสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน					
6.2 สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ					
6.3 สามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ					
6.4 สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม					
7. คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต					
7.1 เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ					
7.2 สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย					
7.3 มีความรับผิดชอบต่อสังคม					
7.4 มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์					
7.5 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
7.6 มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม					
7.7 เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ					

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

1. คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านทักษะทางปัญญา
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ 7. ไม่มี

2. คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

3. จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

.....

.....

.....

.....

4. จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

.....

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต

.....

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

7. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

.....

.....

.....

.....

ที่ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีนา เลิศแสนพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) 2 ชุด
2. มคอ.2 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560 (ผลลัพธ์การเรียนรู้: Learning Outcome)

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ อาจารย์ประจำ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ กำลังดำเนินการพัฒนาโครงการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2564” มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำ การศึกษาต่อและคุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 41 คน และผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

ในการนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย โดยใช้แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) จำนวน 2 ชุด คือ แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) ชุดที่ 1 (ชุดแบบสอบถามบัณฑิต) และแบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) ชุดที่ 2 (ชุดแบบสอบถามผู้บังคับบัญชา) ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้วนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์)

หัวหน้าโครงการวิจัย

ที่ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

เรื่อง ขอรเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณปพร ลีโรจน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) 2 ชุด
2. มคอ.2 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560 (ผลลัพธ์การเรียนรู้: Learning Outcome)

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ อาจารย์ประจำ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ กำลังดำเนินการพัฒนาโครงการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2564” มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำ การศึกษาต่อและคุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 41 คน และผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

ในการนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย โดยใช้แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) จำนวน 2 ชุด คือ แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) ชุดที่ 1 (ชุดแบบสอบถามบัณฑิต) และแบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) ชุดที่ 2 (ชุดแบบสอบถามผู้บังคับบัญชา) ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้วนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์)

หัวหน้าโครงการวิจัย

ที่ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ท่านอาจารย์นวนไล วัฒนกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) 2 ชุด
2. มคอ.2 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560 (ผลลัพธ์การเรียนรู้: Learning Outcome)

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ อาจารย์ประจำ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ กำลังดำเนินการพัฒนาโครงการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2564” มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำ การศึกษาต่อและคุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 จำนวน 41 คน และผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

ในการนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย โดยใช้แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) จำนวน 2 ชุด คือ แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) ชุดที่ 1 (ชุดแบบสอบถามบัณฑิต) และแบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) ชุดที่ 2 (ชุดแบบสอบถามผู้บังคับบัญชา) ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้วนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์)

หัวหน้าโครงการวิจัย

แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) ชุดที่ 1

การวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2564”

คำชี้แจง

1. แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Content Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถาม เรื่อง “คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2564” (ชุดแบบสอบถามบัณฑิต)

2. ขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามีข้อความเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC มีดังนี้

ให้ 1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

3. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้นๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ดร.ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์

อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
1.	เพศ ☐ 1.หญิง ☐ 2.ชาย				
2.	อายุ..... ปี.....เดือน				
3.	สถานภาพสมรส ☐ 1. โสด ☐ 2. สมรส ☐ 3. หม้าย ☐ 4. หย่า ☐ 5. แยกกันอยู่				
4.	ภูมิลำเนาอยู่จังหวัด.....				
5.	ระดับการศึกษาก่อนเข้าศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ☐ 1. ม.6 สาย ☐ วิทย-คณิต ☐ ศิลป์-คำนวณ ☐ อื่นๆระบุ..... ☐ 2. ปวช. ☐ 3. ปวส.				
6.	ท่านเข้าศึกษาในปีการศึกษา.....				
7.	ท่านเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม โดย ☐ 1. สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก ☐ 2. สมัครเข้าเรียนโดยมีการเทียบโอนรายวิชาที่สามารถเทียบโอนได้ ☐ 3. ย้ายคณะมาจากคณะอื่น (ย้ายภายในมหาวิทยาลัย) ☐ 4. อื่นๆ ระบุ.....				
8.	เหตุผลที่ท่านสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรนี้ (เลือกตอบเพียง 1ข้อ)				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
	☐ 1. มีความสนใจ อยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์ ☐ 2. เรียนตามคำแนะนำของคนอื่น ☐ 3. เรียนจบแล้วมีงานทำ ☐ 4. ชื่อเสียงของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ม.หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ☐ 5. ต้องการเรียนจบปริญญาตรีสาขาใดก็ได้ ☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....				
9.	ระยะเวลาในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา.....ปี เดือน				
10.	เกรดเฉลี่ยเมื่อสำเร็จการศึกษา.....				
11.	ก่อนเข้าศึกษาที่คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ท่านเคยทำงานที่มีรายได้มาก่อนหรือไม่ (งานประจำ/งานชั่วคราว) ☐ 1. ทำ ☐ 2. ไม่เคยทำ				
12.	หลังสำเร็จการศึกษาแล้วท่านได้งานทำครั้งแรก เมื่อใด ☐ 1.หางานได้ก่อนจบการศึกษา หรือได้งานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา ☐ 2. หลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน ☐ 3. หลังสำเร็จการศึกษา 4-6 เดือน ☐ 4. หลังสำเร็จการศึกษา 7-9 เดือน ☐ 5. หลังสำเร็จการศึกษา 10-12 เดือน ☐ 6. มากกว่า 1 ปี ☐ 7. เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษา หรือได้งานทำระหว่างศึกษา ☐ 8. ยังไม่เคยทำงาน				
13.	ตำแหน่งงานที่ทำครั้งแรก				
14.	ท่านเปลี่ยนงานมาแล้ว..... แห่ง ☐ ไม่เคยเปลี่ยนงาน ☐ ยังไม่เคยทำงาน				
15.	การศึกษาต่อ				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
	☐ 1. ต้องการศึกษาต่อ ในหลักสูตร..... ☐ 2. ไม่ต้องการศึกษาต่อ ☐ 3. กำลังศึกษาต่อในหลักสูตร.....				
16.	สถานภาพการทำงานในปัจจุบัน ☐ 1. ทำงาน (รวมถึงประกอบอาชีพอิสระ/ กิจการส่วนตัว/ ช่วยงานครอบครัวที่ทำให้ท่านมีรายได้) ☐ 2. ทำงาน และกำลังศึกษาต่อในหลักสูตร..... ☐ 3. ไม่ได้ทำงาน (ข้ามไปตอบตอนที่ 3 หน้า 3) เนื่องจาก..... ☐ 4. ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากกำลังศึกษาต่อ (ข้ามไปตอบตอนที่ 3 หน้า 3) ในหลักสูตร.....				

ตอนที่ 2 ข้อมูลการทำงานของบัณฑิต (สำหรับผู้ที่มีการทำงานในปัจจุบัน)

คำชี้แจงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อความมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
1.	ประเภทของหน่วยงานที่ท่านทำงาน ☐ 1. ราชการ สังกัดกระทรวง..... ☐ 2. บริษัทเอกชน ☐ 3. รัฐวิสาหกิจ ☐ 4. อื่นๆ (ระบุ).....				
2.	ตำแหน่งงานที่ทำ.....				
3.	ลักษณะงานที่ทำตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์หรือไม่ ☐ 1. ตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์ ☐ 2. ไม่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์				
4.	เงินเดือนที่ได้รับ จำนวน บาท/เดือน				
5.	ชื่อหน่วยงาน..... ที่อยู่..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
6.	<p>ความพึงพอใจกับตำแหน่งงานในปัจจุบัน</p> <p>☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ</p> <p>☐ 3. เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ</p> <p>ถ้าตอบ <u>เฉยๆ</u> หรือ <u>ไม่พอใจ</u> โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญที่สุดเพียง 1 ข้อ ต่อไปนี้</p> <p>☐ 1. ค่าตอบแทนต่ำ ☐ 2. ขาดความก้าวหน้า</p> <p>☐ 3. ขาดความมั่นคง ☐ 4. ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา</p> <p>☐ 5. ระบบงานไม่ดี ☐ 6. ผู้ร่วมงานไม่ดี</p> <p>☐ 7. อื่นๆ ระบุ.....</p>				
7.	<p>ท่านสามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้เพียงใด</p> <p>☐ 1. มากที่สุด ☐ 2. มาก ☐ 3. ปานกลาง</p> <p>☐ 4. น้อย ☐ 5. น้อยที่สุด</p>				

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต

แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นส่วนที่ให้นักศึกษาทำการประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF:HEd) โดยใช้มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560) โดยมีระดับความพึงพอใจ แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

คำชี้แจงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อความมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัดหรือไม่อย่างไร

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1.1	มีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน				

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
1.2	มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง				
1.3	เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น				
1.4	แสดงออกถึงความมีวินัย กล้าหาญ ความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม				
1.5	ปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนจัดจตคติในการปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่างหลากหลาย				
1.6	ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน				
1.7	เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม				
1.8	มีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน				
2. ด้านความรู้					
2.1	มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์และนโยบายสังคม				
2.2	มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาท ในฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบสภาวะแวดล้อม				
2.3	มีความรู้เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์เพียงพอต่อการพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนารวิชาชีพ ระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการแก่กลุ่มเป้าหมายทางสังคมสงเคราะห์				

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
2.4	มีความรู้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม อันจะทำให้สามารถและกำหนดนโยบายแผนงาน และปฏิบัติงานให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทัน				
2.5	สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ				
3. ด้านทักษะทางปัญญา					
3.1	ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง				
3.2	สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง				
3.3	มีทักษะในการคิดเชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม				
3.4	สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ				
3.5	สามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนาระบบบริการสังคม และขยายองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม				
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
4.1	ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย				
4.2	สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม โดยยึดหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่งานผู้ใช้บริการและสังคมเป็นสำคัญ				
4.3	สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม				
4.4	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม				
4.5	มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
4.6	ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ประสบอยู่				
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
5.1	สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน				
5.2	มีวิจรรย์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน				
5.3	สามารถสรุปประเด็นและสื่อสารทั้งการพูด และการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม				
5.4	สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์				
5.5	สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้า และเสนอแนวทางแก้ปัญหา				
5.6	มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้				
5.7	มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ใช้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้				
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ					
6.1	สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงาน ทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน				

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
6.2	สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ				
6.3	สามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ				
6.4	สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม				
7. คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต					
7.1	เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ				
7.2	สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย				
7.3	มีความรับผิดชอบต่อสังคม				
7.4	มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์				
7.5	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้				
7.6	มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม				
7.7	เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ				

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) ชุดที่ 2

การวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2564”

คำชี้แจง

1. แบบตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC) ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Content Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถาม เรื่อง “คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2564” (ชุดแบบสอบถามผู้บังคับบัญชา)

2. ขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามีข้อความเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC มีดังนี้

ให้ 1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

3. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้นๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ดร.ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์

อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
1.	ชื่อหน่วยงาน..... ที่อยู่..... โทรศัพท์.....โทรสาร.....				
2.	ตำแหน่งงานของท่านในหน่วยงาน.....				
3.	เพศ ☐ 1.ชาย ☐ 2.หญิง				
4.	อายุ..... ปี				
5.	ประเภทของหน่วยงาน ☐ 1. ราชการ สังกัดกระทรวง..... ☐ 2. บริษัทเอกชน ☐ 3. รัฐวิสาหกิจ ☐ 4. อื่นๆ (ระบุ).....				
6.	ระยะเวลาที่ท่านทำงานเกี่ยวข้องกับบัณฑิต ☐ 1. เป็นผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างาน เป็นเวลา..... ปีเดือน ☐ 2. เป็นผู้ร่วมงาน เป็นเวลา..... ปี.....เดือน				
7.	ลักษณะงานที่บัณฑิตทำตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์หรือไม่ ☐ 1. ตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์ ☐ 2. ไม่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์				

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นส่วนที่ให้ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานทำการประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) โดยใช้มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560) โดยมีระดับความพึงพอใจ แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

คำชี้แจงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัดหรือไม่อย่างไร

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1.1	มีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน				
1.2	มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง				
1.3	เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น				
1.4	แสดงออกถึงความมีวินัย กล้าหาญ ความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม				
1.5	ปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนขจัดอคติในการปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่างหลากหลาย				
1.6	ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน				
1.7	เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม				
1.8	มีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน				
2. ด้านความรู้					
2.1	มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์และนโยบายสังคม				
2.2	มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่สามารถรับผิดชอบและกระทำ				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
	บทบาท ในฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบสภาวะแวดล้อม				
2.3	มีความรู้เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์เพียงพอต่อการพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการแก่กลุ่มเป้าหมายทางสังคมสงเคราะห์				
2.4	มีความรู้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม อันจะทำให้สามารถและกำหนดนโยบายแผนงาน และปฏิบัติงานให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทัน				
2.5	สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ				
3. ด้านทักษะทางปัญญา					
3.1	ไม่เรียนไม่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง				
3.2	สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง				
3.3	มีทักษะในการคิดเชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม				
3.4	สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ				
3.5	สามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนาระบบบริการสังคม และขยายองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม				
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
4.1	ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
4.2	สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหากลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม โดยยึดหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่งานผู้ใช้บริการและสังคมเป็นสำคัญ				
4.3	สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม				
4.4	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม				
4.5	มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา				
4.6	ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ให้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ประสบอยู่				
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
5.1	สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน				
5.2	มีวิจารณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน				
5.3	สามารถสรุปประเด็นและสื่อสารทั้งการพูด และการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม				
5.4	สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์				
5.5	สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้า และเสนอแนวทางแก้ปัญหา				
5.6	มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมใน				

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
	ระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้				
5.7	มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ใช้บริการเป้าหมาย และ ชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่ กำหนดไว้				
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ					
6.1	สามารถสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงาน ทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน				
6.2	สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงาน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ				
6.3	สามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับ ผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตาม มาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ				
6.4	สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่าง บูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ใน ฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม				
7. คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต					
7.1	เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคม สงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ ผู้ใช้บริการ				
7.2	สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย				
7.3	มีความรับผิดชอบต่อสังคม				
7.4	มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์				
7.5	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้				
7.6	มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม				
7.7	เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ				

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ตารางภาคผนวกที่ 1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับบัณฑิต ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC (Mean)	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.2	1	1	1	1	ใช้ได้
1.3	1	1	1	1	ใช้ได้
1.4	1	1	1	1	ใช้ได้
1.5	1	1	1	1	ใช้ได้
1.6	1	1	1	1	ใช้ได้
1.7	1	1	1	1	ใช้ได้
1.8	1	1	1	1	ใช้ได้
2.1	1	1	1	1	ใช้ได้
2.2	1	1	1	1	ใช้ได้
2.3	1	1	1	1	ใช้ได้
2.4	1	1	1	1	ใช้ได้
2.5	1	1	1	1	ใช้ได้
3.1	1	1	1	1	ใช้ได้
3.2	1	1	1	1	ใช้ได้
3.3	1	1	1	1	ใช้ได้
3.4	1	1	1	1	ใช้ได้
3.5	1	1	1	1	ใช้ได้
4.1	1	1	1	1	ใช้ได้
4.2	1	1	1	1	ใช้ได้
4.3	1	1	1	1	ใช้ได้
4.4	1	1	1	1	ใช้ได้
4.5	1	1	1	1	ใช้ได้
4.6	1	1	1	1	ใช้ได้
5.1	1	1	1	1	ใช้ได้
5.2	1	1	1	1	ใช้ได้
5.3	1	1	1	1	ใช้ได้
5.4	1	1	1	1	ใช้ได้
5.5	1	1	1	1	ใช้ได้
5.6	1	1	1	1	ใช้ได้
5.7	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC (Mean)	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.1	1	1	1	1	ใช้ได้
6.2	1	1	1	1	ใช้ได้
6.3	1	1	1	1	ใช้ได้
6.4	1	1	1	1	ใช้ได้
7.1	1	1	1	1	ใช้ได้
7.2	1	1	1	1	ใช้ได้
7.3	1	1	1	1	ใช้ได้
7.4	1	1	1	1	ใช้ได้
7.5	1	1	1	1	ใช้ได้
7.6	1	1	1	1	ใช้ได้
7.7	1	1	1	1	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ทุกข้อมีค่า 1.00

ตารางภาคผนวกที่ 2 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC (Mean)	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.2	1	1	1	1	ใช้ได้
1.3	1	1	1	1	ใช้ได้
1.4	1	1	1	1	ใช้ได้
1.5	1	1	1	1	ใช้ได้
1.6	1	1	1	1	ใช้ได้
1.7	1	1	1	1	ใช้ได้
1.8	1	1	1	1	ใช้ได้
2.1	1	1	1	1	ใช้ได้
2.2	1	1	1	1	ใช้ได้
2.3	1	1	1	1	ใช้ได้
2.4	1	1	1	1	ใช้ได้
2.5	1	1	1	1	ใช้ได้
3.1	1	1	1	1	ใช้ได้
3.2	1	1	1	1	ใช้ได้
3.3	1	1	1	1	ใช้ได้
3.4	1	1	1	1	ใช้ได้
3.5	1	1	1	1	ใช้ได้
4.1	1	1	1	1	ใช้ได้
4.2	1	1	1	1	ใช้ได้
4.3	1	1	1	1	ใช้ได้
4.4	1	1	1	1	ใช้ได้
4.5	1	1	1	1	ใช้ได้
4.6	1	1	1	1	ใช้ได้
5.1	1	1	1	1	ใช้ได้
5.2	1	1	1	1	ใช้ได้
5.3	1	1	1	1	ใช้ได้
5.4	1	1	1	1	ใช้ได้
5.5	1	1	1	1	ใช้ได้
5.6	1	1	1	1	ใช้ได้
5.7	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC (Mean)	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.1	1	1	1	1	ใช้ได้
6.2	1	1	1	1	ใช้ได้
6.3	1	1	1	1	ใช้ได้
6.4	1	1	1	1	ใช้ได้
7.1	1	1	1	1	ใช้ได้
7.2	1	1	1	1	ใช้ได้
7.3	1	1	1	1	ใช้ได้
7.4	1	1	1	1	ใช้ได้
7.5	1	1	1	1	ใช้ได้
7.6	1	1	1	1	ใช้ได้
7.7	1	1	1	1	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ทุกข้อมีค่า 1.00

ตารางภาคผนวกที่ 3 สรุปผลการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2564

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ด้านความรู้	ด้านทักษะทางปัญญา	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	รวม 6 ด้าน		ลักษณะพิเศษของบัณฑิต	
							\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
คน	\bar{X} 4.33	\bar{X} 4.06	\bar{X} 4.18	\bar{X} 4.28	\bar{X} 4.04	\bar{X} 4.19	\bar{X} 4.18	\bar{X} 4.43	S.D	แปลผล
37	0.56	0.63	0.58	0.64	0.54	0.53	0.58	4.60	0.64	มากที่สุด
25	0.59	0.62	0.67	0.63	0.64	0.61	0.63	4.60	0.63	มากที่สุด

ภาคผนวก ข.

1. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2558
2. ข้อบังคับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2562
3. ประกาศสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เรื่อง มาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2564

(สำเนา)

ที่ อว 0224/๑๕๖

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
328 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

๑) สิงหาคม 2562

เรื่อง ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

เรียน (แจ้งท้ายสำเนา)

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ ศธ 0506(1)/ว 1639 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2558

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีนโยบายที่จะ
ส่งเสริมและพัฒนางานของสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำ มคอ.3 – มคอ. 7 ตามที่ได้กำหนดในประกาศ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 และได้แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาทราบไปแล้ว รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

ในการนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจึงใคร่ขอ
เวียนแจ้งแนวทางการจัดทำ มคอ.3 – มคอ.7 อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการ
ปรับเปลี่ยนได้อย่างอิสระ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.3 – มคอ.7 เป็นสำคัญ ทั้งนี้ สามารถ
สืบค้นประกาศฯ ได้ที่เว็บไซต์ <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/> หรือปรากฏตาม QR Code
ด้านล่างนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สรนิต ศิลธรรม)

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หนังสือที่ ศธ 0506(1)/ว 1639
ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2558

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา

โทร. 0-2039-5614

โทรสาร 0-2039-5665

ที่ ศธ 0506(1)/๑16๑๑

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
328 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

๑๔ ธันวาคม 2558

เรื่อง ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

ตามที่ได้มีประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร
การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามเจตนารมณ์
ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 นั้น

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 11/2558 เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2558
พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการกำหนดรายละเอียดของการบริหารและจัดการเรียน
การสอนให้เหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา จึงมีมติให้จัดทำประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558
ให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการจัดทำระบบเก็บข้อมูลรายละเอียดตามแนวทางของ มคอ.3-7
โดยสามารถปรับเปลี่ยนหัวข้อรายละเอียดให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถาบันได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึง
เจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.3-7 ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ และให้แต่ละหลักสูตรมีอิสระในการกำหนด
ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่ใช้ในการติดตาม ประเมิน และรายงานคุณภาพของ
หลักสูตรประจำปีทีระบุไว้ในหมวดที่ 1-6 ของแต่ละหลักสูตร ตามบริบทและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต
ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิ
สาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี) หรือหากหลักสูตรใดมีความประสงค์จะกำหนดตัวบ่งชี้แบบเดิมก็สามารถกระทำได้
โดยหัวข้อและรายละเอียดของ มคอ.3-7 และตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน 12 ข้อ ที่ปรากฏในเอกสารแนบท้าย
ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2552 เป็นเพียงตัวอย่างและแนวทางในการดำเนินการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สรนิต ศิลธรรม)

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

โทร. 0-2610-5378 , 0-2610-5379

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

โทรสาร 0-2354-5491 , 0-2354-5530

ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามที่ได้มีประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตามเจตนารมณ์ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติตามประกาศดังกล่าว คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

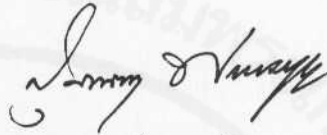
๒. ให้เพิ่มข้อความไว้ท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

“กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดจะจัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในลักษณะอื่น สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการจัดทำระบบเก็บข้อมูลรายละเอียดตามแนวทางของ มคอ.๓ มคอ.๔ มคอ.๕ มคอ.๖ และ มคอ.๗ โดยสามารถปรับเปลี่ยนหัวข้อรายละเอียดให้เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.๓ มคอ.๔ มคอ.๕ มคอ.๖ และ มคอ.๗” ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๓. ให้ถือว่าตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ จำนวน ๑๒ ตัวบ่งชี้ (ซึ่งคณะกรรมการการอุดมศึกษาเคยกำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒) เป็นเพียงแนวทางเท่านั้น โดยสถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิได้เอง ซึ่งแต่ละหลักสูตรมีอิสระในการกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตาม ประเมินและ

รายงานคุณภาพของหลักสูตรประจำปีทีระบุไว้ในหมวดที่ ๑ - ๖ ของแต่ละหลักสูตร ตามบริบทและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา ในระหว่างที่สถาบันอุดมศึกษายังไม่สามารถเสนอขอปรับตัวบ่งชี้ใหม่ได้แล้วเสร็จ ให้ใช้ตัวบ่งชี้เดิมก่อนได้ หรือหากหลักสูตรใดมีความประสงค์กำหนดตัวบ่งชี้แบบเดิมก็สามารถทำได้ กรณีหลักสูตรมีการปรับตัวบ่งชี้ใหม่ให้นำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสุนงษา พรหมบุญ)

ประธานกรรมการการอุดมศึกษา

เอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘
ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อเป็นเครื่องมือให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จที่เป็นวงจรคุณภาพของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ประกอบด้วย แนวทางการออกแบบหลักสูตร รายวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการรายงานผลการดำเนินการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร รวมถึงการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน รายละเอียดปรากฏในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น

เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระและมีหลักในการกำหนดรายละเอียดของการบริหารและจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา จึงกำหนดเฉพาะเจตนารมณ์ที่ควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและหลักสูตร ไว้ในเอกสาร มคอ. ๓ - ๗ ดังต่อไปนี้

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา

รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของแต่ละรายวิชาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและเป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งแต่ละรายวิชาจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาความรู้ในรายวิชา แนวทางการปลูกฝังผลการเรียนรู้ ทักษะต่างๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆ ที่นักศึกษา จะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา มีการกำหนดแผนการสอน ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน วิธีการเรียน การสอน การวัดและประเมินผลในรายวิชา ตลอดจนหนังสือหรือสื่อทางวิชาการอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา การประเมินรายวิชา และกระบวนการปรับปรุง

มคอ. ๔ รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Specification) หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในรายวิชาหรือกิจกรรมที่นักศึกษาจะต้องออกฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษา ซึ่งจะต้องวางแผนให้สอดคล้องและเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร โดยจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงจุดมุ่งหมายและรายละเอียดของการดำเนินการของกิจกรรมนั้นๆ

ตลอดจนความรู้ ความเข้าใจที่นักศึกษาจะได้รับจากการออกฝึก มีการกำหนดกระบวนการหรือวิธีการในการปลูกฝังผลการเรียนรู้ ทักษะต่างๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆ ที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย รวมทั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลนักศึกษา และการประเมินการดำเนินการตามรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

มคอ. ๕ รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา

รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (Course Report) หมายถึง รายงานผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเมื่อสิ้นภาคเรียนเกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในวิชานั้นๆ ว่าได้ดำเนินการสอนอย่างครอบคลุมและเป็นไปตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของรายวิชาหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาดังกล่าวในครั้งต่อไป รายงานนี้จะครอบคลุมถึงผลการเรียนของนักศึกษา การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา จำนวนนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเรียนจนสิ้นสุด ปัญหาในด้านการบริหารจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษา/หัวหน้าภาคหรือผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต การวางแผนและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้ประสานงานหลักสูตรเพื่อปรับปรุงและพัฒนาวิชา

มคอ. ๖ รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม

รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Report) หมายถึง รายงานผลการฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือ สหกิจศึกษา ว่าได้บรรลุผลการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือ สหกิจศึกษาในครั้งต่อไป รายงานนี้จะครอบคลุมถึงการฝึกประสบการณ์ภาคสนามตั้งแต่เริ่มจนสิ้นสุด ปัญหาด้านการบริหารจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมิน การฝึกของนักศึกษา/อาจารย์ผู้รับผิดชอบ/พนักงานพี่เลี้ยง

มคอ. ๗ รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร

การรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (Programme Report) หมายถึง การรายงานผลประจำปีการศึกษาโดยผู้ประสานงานหลักสูตรหรือผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกี่ยวกับผลการบริหารจัดการหลักสูตร ตัวอย่างเช่น ข้อมูลทางสถิติของนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถาบันที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร สรุปรวมของรายงานผลของรายวิชาในหลักสูตร ประสิทธิภาพของการสอนในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน การเทียบเคียงผลการดำเนินการกับมาตรฐานอื่นๆ ที่มีสรุปผลการประเมินหลักสูตรจากความเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนข้อเสนอในการวางแผนและพัฒนา รวมทั้งแผนปฏิบัติการในการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การรายงานผลดังกล่าวจะส่งไปยังหัวหน้าภาควิชา/คณบดี และใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเองเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ และเป็นข้อมูลในการรับรองหลักสูตรจากผู้ประเมินภายนอกได้ด้วย

ข้อบังคับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ต้องประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามข้อบังคับ ทั้งต้องดำรงตน และปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๔) (ข) ประกอบมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ โดยความเห็นชอบ ของสภานายกพิเศษ จึงกำหนดข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ว่าด้วยจรรยาบรรณ แห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์” หมายความว่า หลักความประพฤติปฏิบัติ ที่เป็นค่านิยม และหลักการของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ยึดถือปฏิบัติ อันนำไปสู่คุณภาพเชิงวิชาชีพ ตลอดจนรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ และสถานะของวิชาชีพ

“วิชาชีพสังคมสงเคราะห์” หมายความว่า วิชาชีพที่ต้องใช้ความรู้และทักษะทางสังคมสงเคราะห์ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน เพื่อให้กระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

“ผู้ประกอบวิชาชีพ” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และผู้ประกอบวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์รับอนุญาต

“ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ” หมายความว่า บุคคลซึ่งต้องประกอบวิชาชีพที่ต้องใช้ ความรู้และทักษะทางสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน เพื่อให้กระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

“ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตจากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ข้อ ๔ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามข้อบังคับ ทั้งต้องดำรงตน และปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณ แห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ข้อ ๕ ในกรณีที่คณะกรรมการจรรยาบรรณมีปัญหาในการปฏิบัติเกี่ยวกับการตีความ ตามข้อบังคับนี้ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดและให้ถือว่าคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นที่สิ้นสุด

ข้อ ๖ ให้นายกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

จรรยาบรรณต่อตนเอง

ข้อ ๗ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เสียสละ มีคุณธรรม

ข้อ ๘ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงประพฤติตนในกรอบวัฒนธรรมและบริบทที่เหมาะสม ละเว้นการประพฤติทั้งปวงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตนเอง ผู้อื่น และวิชาชีพ

ข้อ ๙ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงพัฒนาตนเอง เพิ่มพูนความรู้และทักษะการประกอบวิชาชีพ อย่างสม่ำเสมอ

หมวด ๒

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ข้อ ๑๐ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติงานโดยยึดความถูกต้องตามหลักวิชาการด้านสังคมสงเคราะห์ และคำนึงถึงมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ข้อ ๑๑ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงศรัทธาและรักษาเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ไม่นำวิชาชีพไปแสวงหาประโยชน์ต่อตนเองโดยมิชอบด้วยกฎหมายและกระทำการในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่วิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ข้อ ๑๒ ผู้ประกอบวิชาชีพ พึงส่งเสริม สนับสนุนวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ให้ก้าวหน้าและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

หมวด ๓

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ข้อ ๑๓ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงเคารพ สิทธิ ศักดิ์ศรี และคุณค่าความเป็นมนุษย์ ความแตกต่าง ความหลากหลาย และคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ โดยใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และปราศจากอคติทั้งปวง

ข้อ ๑๔ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงยึดหลักการทำงานอย่างมีส่วนร่วม เคารพในการตัดสินใจของผู้รับบริการและรักษาไว้ซึ่งสัมพันธภาพทางวิชาชีพในการให้บริการต่อผู้รับบริการ

ข้อ ๑๕ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องรักษาความลับของผู้รับบริการ เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลจะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการ ซึ่งต้องกระทำอย่างระมัดระวัง โดยต้องคำนึงถึงสวัสดิภาพความปลอดภัยด้วย

หมวด ๔
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพ

ข้อ ๑๖ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงให้เกียรติ เคารพในสิทธิ หน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ร่วมวิชาชีพ สหวิชาชีพ และภาคีเครือข่ายในการทำงาน

ข้อ ๑๗ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงช่วยเหลือเกื้อกูล ร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุน และสร้างความสามัคคีกับผู้ร่วมวิชาชีพ สหวิชาชีพ และภาคีเครือข่ายอย่างสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ

ข้อ ๑๘ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงเคารพในสิทธิการเป็นเจ้าของงานและผลงาน โดยไม่แอบอ้างผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

หมวด ๕
จรรยาบรรณต่อสังคม

ข้อ ๑๙ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงเข้าใจสถานการณ์ ปัญหา และความต้องการทางสังคม รวมทั้งมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการป้องกัน แก้ไข หรือขับเคลื่อนทางสังคม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่จะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน เกิดความเป็นธรรมทางสังคม

ข้อ ๒๐ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงยอมรับ และเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม

หมวด ๖
จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด

ข้อ ๒๑ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงส่งเสริม รักษา และพัฒนาองค์กรเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ

ข้อ ๒๒ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงตระหนักถึงความรับผิดชอบที่มีต่อองค์กร และดำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิขององค์กร

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

อภิญญา เวชยชัย

นายกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ประกาศสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

เรื่อง มาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่มาตรา ๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้ สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ประกอบกับข้อบังคับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ต้องประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามข้อบังคับ ทั้งต้องดำรงตนและปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ดังนั้น เพื่อให้มีมาตรฐานกลางของการจัดบริการสังคมสงเคราะห์ อันเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้เกิดการป้องกัน แก้ไขปัญหา และเสริมพลังอำนาจของบุคคล ครอบครัว กลุ่ม หรือชุมชน รวมถึงเป็นแนวทางการดำรงตนของผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อรักษาไว้ซึ่งเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพ พร้อมทั้งเป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานผ่านระบบ หรือกระบวนการปฏิบัติงานตามมาตรฐานทางวิชาชีพ สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์จึงกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ประกอบด้วย ๖ มาตรฐาน ๒๙ องค์กรประกอบ ดังนี้

๑. มาตรฐานจรรยาบรรณ

เป็นแนวทางการปฏิบัติงานโดยยึด “หลักจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์” ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ หมวด ๕ มาตรา ๓๓ ตามประกาศของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มี ๖ องค์กรประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

- องค์กรประกอบที่ ๑ จรรยาบรรณต่อตนเอง** ได้แก่ ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เสียสละ ตระหนักถึงการพัฒนาดตนเอง ให้มีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และมีคุณธรรม ประพฤติตน อยู่ในกรอบวัฒนธรรมและบริบทที่เหมาะสม
- องค์กรประกอบที่ ๒ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ** ได้แก่ ยึดมั่นในหลักวิชาการทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รักษาเกียรติภูมิ และส่งเสริมวิชาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ และคำนึงถึงมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- องค์กรประกอบที่ ๓ จรรยาบรรณต่อผู้ใช้บริการ (บุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน)** ได้แก่ ยึดถือประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ โดยเคารพในสิทธิ ศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ความแตกต่างหลากหลาย สิทธิความเป็นส่วนตัว รักษาความลับของผู้ใช้บริการ ยึดหลัก การมีส่วนร่วมและรักษาสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพ รวมทั้งให้ความสำคัญต่อ

- ผู้ที่มีความต้องการพิเศษ และพิทักษ์ คุ้มครอง และพัฒนา
ความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน
- องค์ประกอบที่ ๔ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น ได้แก่
เคารพ ให้เกียรติ สนับสนุนความร่วมมือในการทำงานเป็นเครือข่าย
และร่วมขับเคลื่อนการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ
และวิชาชีพ
- องค์ประกอบที่ ๕ จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด ได้แก่ ส่งเสริม รักษา และพัฒนาองค์กร
เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการ และมีความรับผิดชอบต่อ
องค์กรที่สังกัด
- องค์ประกอบที่ ๖ จรรยาบรรณต่อสังคม ได้แก่ มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
ที่จะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

๒. มาตรฐานความเป็นวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

เป็นแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานความเป็นวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มี ๖ องค์ประกอบ
มีรายละเอียด ดังนี้

- องค์ประกอบที่ ๑ สามารถปฏิบัติหน้าที่ ในขอบเขตความรับผิดชอบโดยคำนึงถึง
ความมั่นคงปลอดภัย และประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ
- องค์ประกอบที่ ๒ สามารถปฏิบัติงานภายใต้องค์ความรู้ด้านกฎหมายวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- องค์ประกอบที่ ๓ สามารถปฏิบัติงานในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพ ภายใต้การใช้ดุลพินิจ
ทางวิชาชีพ
- องค์ประกอบที่ ๔ การทำหน้าที่เป็นตัวแทนของวิชาชีพทั้งทางด้านวิชาการ และการปฏิบัติงาน
- องค์ประกอบที่ ๕ การทำหน้าที่ในเรื่องการขับเคลื่อนนโยบายทางสังคมที่ส่งผลต่อ
ผู้ใช้บริการ
- องค์ประกอบที่ ๖ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีเกิดภาวะวิกฤต

๓. มาตรฐานองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

เป็นแนวทางการปฏิบัติที่มีเป้าหมายของการนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
มี ๖ องค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

- องค์ประกอบที่ ๑ ปฏิบัติงานภายใต้กรอบกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์
- องค์ประกอบที่ ๒ เข้าใจและตระหนักถึงความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมที่มีผลต่อ
การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์
- องค์ประกอบที่ ๓ เข้าใจและตระหนักถึงบริบททางสากล และบริบทแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อ
วิถีชีวิตประชาชน

- องค์ประกอบที่ ๔ เข้าใจและเชื่อมโยงแนวคิด ทฤษฎี องค์ความรู้ต่าง ๆ และสามารถประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์
- องค์ประกอบที่ ๕ มีการนำความรู้ด้านการวิจัย และการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน และสร้างนวัตกรรมทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- องค์ประกอบที่ ๖ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสาร และปฏิบัติงานได้หลากหลายรูปแบบ โดยคำนึงถึงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

๔. มาตรฐานการสื่อสารทางวิชาชีพ

เป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับการสื่อสารทางวิชาชีพ มี ๓ องค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

- องค์ประกอบที่ ๑ การสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ
- องค์ประกอบที่ ๒ รูปแบบการสื่อสารที่สร้างสรรค์ และส่งเสริมการปฏิบัติงานกับกลุ่มคนที่หลากหลาย
- องค์ประกอบที่ ๓ การสื่อสารเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีม

๕. มาตรฐานการบันทึกข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

เป็นแนวทางการบันทึกข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ มี ๕ องค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

- องค์ประกอบที่ ๑ การบันทึกการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์บนฐานความรู้ ค่านิยม จรรยาบรรณ และหลักการของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- องค์ประกอบที่ ๒ การบันทึกการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน
- องค์ประกอบที่ ๓ การบันทึกการจัดบริการสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการพิเศษ
- องค์ประกอบที่ ๔ การบันทึกตามกำหนดเวลา
- องค์ประกอบที่ ๕ การใช้ประโยชน์จากบันทึกการปฏิบัติงาน

๖. มาตรฐานการนิเทศงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

เป็นแนวทางการนิเทศงานที่จะช่วยในการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิของผู้ใช้บริการ และเป็นการสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในการสร้างหลักประกัน ที่จะดำเนินการได้ตามมาตรฐานทางวิชาชีพและให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ มี ๓ องค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

- องค์ประกอบที่ ๑ ผู้ให้การนิเทศงาน ผู้รับการนิเทศงานเข้าใจความสำคัญ บทบาท ความมุ่งหมาย และหน้าที่ของการนิเทศงาน

องค์ประกอบที่ ๒ การพัฒนากระบวนการนิเทศงาน

องค์ประกอบที่ ๓ สนับสนุนการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์

ทั้งนี้ ขอให้หน่วยงานที่มีผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ให้การส่งเสริม สนับสนุน และกำกับให้เป็นไปตามมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญมณี บุรณกานนท์

นายกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

